

REZOLUCJA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO (UE, EURATOM) 2018/1314**z dnia 18 kwietnia 2018 r.****zawierająca uwagi stanowiące integralną część decyzji w sprawie absolutorium z wykonania budżetu ogólnego Unii Europejskiej za rok budżetowy 2016, sekcja III – Komisja i agencje wykonawcze**

PARLAMENT EUROPEJSKI,

- uwzględniając swoją decyzję w sprawie absolutorium z wykonania budżetu ogólnego Unii Europejskiej za rok budżetowy 2016, sekcja III – Komisja,
 - uwzględniając swoje decyzje w sprawie absolutorium z wykonania budżetów agencji wykonawczych za rok budżetowy 2016,
 - uwzględniając art. 93 Regulaminu i załącznik IV do Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Kontroli Budżetowej oraz opinie innych zainteresowanych komisji (A8-0137/2018),
- A. mając na uwadze, że wydatki unijne są istotnym instrumentem osiągania celów politycznych i średnio stanowią 1,9 % ogólnych wydatków sektora instytucji rządowych i samorządowych państw członkowskich;
- B. mając na uwadze, że Parlament, udzielając absolutorium Komisji, sprawdza, czy środki zostały prawidłowo wykorzystane oraz czy osiągnięto cele polityczne;
- C. mając na uwadze, że w procedurze udzielania absolutorium organ udzielający absolutorium podkreśla szczególne znaczenie dalszego wzmocnienia legitymacji demokratycznej instytucji Unii przez zwiększanie przejrzystości i rozliczalności oraz wdrażanie koncepcji budżetowania celowego i właściwego zarządzania zasobami ludzkimi;
- D. mając na uwadze, że podczas wykonywania budżetu Unii muszą być spełnione budżetowe zasady jednolitości, rzetelności budżetowej, jednoroczności, równowagi, uniwersalności, specyfikacji, należytego zarządzania finansami oraz przejrzystości;
- E. mając na uwadze, że celem wydatków pochodzących z budżetu Unii jest poprawa warunków i jakości życia obywateli Unii oraz że w związku z tym ma on służyć usuwaniu niedostatków polityki społecznej;
- F. mając na uwadze, że w budżecie Unii należy uwzględnić wdrożenie filaru społecznego;
- G. mając na uwadze, że polityka spójności jest źródłem inwestycji publicznych mających przynosić wyraźną wartość dodaną i poprawę jakości życia obywateli Unii;

Priorytety polityczne

1. wzywa Komisję i państwa członkowskie, by dostosowały do siebie nawzajem cele polityczne Unii, cykle finansowe, kadencję Parlamentu i mandat Komisji;
2. wzywa Komisję, by przedstawiła Parlamentowi śródkresową ocenę obecnego okresu finansowego oraz ocenę poprzednich okresów finansowych, by wskazała, które programy nie wykazały wyraźnej wartości dodanej, a następnie przystąpić do przeglądu wydatków;
3. przypomina, że we wnioskach dotyczących nowych wieloletnich ram finansowych (WRF) Komisja powinna uwzględnić fakt, że niektóre obszary polityki, np. polityka spójności czy badań naukowych, często wymagają długoterminowego programowania i więcej czasu, by przynieść osiągnięcie celów politycznych, niż inne obszary polityki; uważa jednak, że w sytuacjach kryzysowych należy zapewnić odpowiednią elastyczność;
4. podkreśla, że w wyniku inicjatywy „Budżet zorientowany na wyniki” należy prezentować budżet zgodnie z unijnymi celami politycznymi WRF; przypomina, także w świetle WRF na okres po 2020 r., że budżet Unii powinien przynosić rzeczywistą europejską wartość dodaną, skupiać się na wspólnych celach Unii wspierających zrównoważony rozwój gospodarczy i społeczny całej Unii, którego nie są w stanie osiągnąć poszczególne państwa członkowskie we własnym zakresie, i dlatego nie należy go postrzegać wyłącznie z perspektywy bilansu netto ani korzyści dla pojedynczych państw członkowskich;

5. uważa, że należy powołać niezależny organ ds. ujawniania, doradztwa i zgłaszania, by pomóc sygnalistom korzystać z odpowiednich kanałów ujawniania informacji o możliwych nieprawidłowościach, a jednocześnie chronić poufność oraz oferować konieczne wsparcie i doradztwo;
6. zwraca się do Komisji, aby na potrzeby kolejnych WRF zobowiązała się do gruntownego przeglądu systemu wsparcia młodych rolników i programu zazieleniania w świetle ustaleń Trybunału Obrachunkowego (zwanego dalej „Trybunałem”);
7. zwraca się do Komisji, by w sprawozdaniach dotyczących wyników ujęła ocenę jakości wykorzystanych danych oraz oświadczenie o jakości informacji dotyczących wyników;
8. zwraca się do Komisji o dostarczanie Parlamentowi i Trybunałowi bardziej wyważonych sprawozdań dzięki uwzględnieniu w sprawozdaniach dotyczących wyników przejrzystszych informacji o wyzwaniach, pułapkach i niepowodzeniach;
9. wzywa Komisję do przyspieszenia realizacji programów prowadzonych w ramach polityki spójności i związanych z nimi płatności, by skrócić okres realizacji, w pierwszej kolejności do roku $n + 2$;
10. zwraca się do Komisji o wywiązanie się z pierwotnego celu polegającego na przeznaczaniu 20 % budżetu UE na działania na rzecz klimatu włączone do poszczególnych unijnych programów wydatkowania;
11. nalega, by Komisja zobowiązała wreszcie wszystkie swoje dyrekcje generalne do publikowania wniosków dotyczących zaleceń dla poszczególnych krajów w rocznych sprawozdaniach z działalności, zgodnie z postulatami Parlamentu Europejskiego;
12. wzywa Komisję, by poprawiła przejrzystość finansowania polityki migracji zgodnie z zaleceniami Trybunału zawartymi w sprawozdaniu rocznym za 2016 r. oraz do aktywnego monitorowania postępowań zamówień publicznych prowadzonych w sytuacjach nadzwyczajnych;
13. zwraca się również do Komisji o zwiększenie przejrzystości polityki badań naukowych i rozwoju obszarów wiejskich, by wskazać i wyeliminować przyczyny niepokojąco wysokich i utrzymujących się poziomów błędów, na które wskazuje Trybunał w sprawozdaniach rocznych;
14. apeluje do Komisji o zwiększenie przejrzystości w odniesieniu do funduszy powierniczych i sprawozdań z zarządzania pomocą zewnętrzną oraz o regularne dostarczanie wszystkich dostępnych jej danych;
15. wzywa Komisję do wynegocjowania obniżenia opłat pobieranych przez Europejski Bank Inwestycyjny za utworzenie instrumentów finansowych i zarządzanie nimi oraz do regularnego przedstawiania informacji o beneficjentach i wynikach uzyskanych dzięki tym instrumentom;
16. zwraca się do Komisji o przyspieszenie prac nad sprawozdaniem finansowym Unii, aby pochodzące od państw członkowskich wiarygodne informacje o wydatkach objętych zarządzaniem dzielonym były prezentowane bardziej terminowo, oraz o przedstawianie obrazu zarządzania wydatkami Unii wcześniej, wraz ze sprawozdaniem finansowym, by decyzję w sprawie absolutorium przyjmowano w roku $n+1$ przy jednoczesnym zapewnieniu wysokiej jakości danych i należytego zarządzania finansowego;

Poświadczenie wiarygodności przez Trybunał

17. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że Trybunał wydał opinię bez zastrzeżeń na temat wiarygodności sprawozdania finansowego za rok 2016, jak co roku od 2007 r., oraz że w 2016 r. Trybunał nie stwierdził istotnych błędów w dochodach; zauważa z zadowoleniem, że zobowiązania leżące u podstaw sprawozdania za rok zakończony w dniu 31 grudnia 2016 r. są legalne i prawidłowe we wszystkich istotnych aspektach;
18. z zadowoleniem przyjmuje pozytywną tendencję, jeśli chodzi o najbardziej prawdopodobny poziom błędów stwierdzony przez Trybunał w porównaniu do ostatnich lat, jako że najbardziej prawdopodobny poziom błędów w odniesieniu do płatności w 2016 r. wynosi 3,1 %; przypomina, że najbardziej prawdopodobny poziom błędów w przypadku płatności w roku budżetowym 2015 został oszacowany na 3,8 %, w roku budżetowym 2014 na 4,4 %, w roku budżetowym 2013 na 4,7 %, w roku budżetowym 2012 na 4,8 %, w roku budżetowym 2011 na 3,9 %, w roku budżetowym 2010 na 3,7 %, w roku budżetowym 2009 na 3,3 %, w roku budżetowym 2008 na 5,2 % a w roku budżetowym 2007 na 6,9 %; jako że poziom błędów szacowany przez Trybunał nie jest ostateczny, uważa, że w ocenie efektywności finansowania Unii należy uwzględnić poziom błędów rezydualnego określony przez Komisję;

19. podkreśla, że z uwagi na konieczność zastosowania odmiennej metodologii do jego obliczenia szacowany poziom błędu w polityce spójności nie obejmuje wypłat w kwocie 2,5 mld EUR dokonanych na rzecz instrumentów finansowych w 2016 r., które zdaniem Trybunału zostały dokonane poza okresem kwalifikowalności określonym w art. 56 ust. 1 rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006⁽¹⁾; zwraca uwagę, że gdyby Trybunał uwzględnił tę nieprawidłowość, to najbardziej prawdopodobny poziom błędu byłby znacznie wyższy; ubolewa z powodu jednostronnej decyzji Komisji o zatwierdzeniu wydatków do dnia 31 marca 2017 r.; zauważa, że Komisja powinna przygotować niezbędny wniosek ustawodawczy, by wyeliminować tę nieprawidłowość;
20. ubolewa, że coraz powszechniejsze wykorzystywanie instrumentów finansowych w celu zmniejszenia kwoty budżetu Unii oznacza większe ryzyko dla rozliczalności i koordynacji polityki i operacji Unii;
21. zaznacza, że dostępne informacje nie wystarczają do odpowiedniej oceny instrumentów finansowych, zwłaszcza jeśli chodzi o ich wpływ społeczny i środowiskowy; podkreśla, że instrumenty finansowe mogą uzupełniać dotacje, lecz nie powinny ich zastępować;
22. z zadowoleniem zauważa, że po raz pierwszy od 23 lat Trybunał wydał opinię z zastrzeżeniem (a nie opinię negatywną) na temat legalności i prawidłowości płatności leżących u podstaw rozliczeń, co oznacza, że według Trybunału nastąpiła istotna poprawa w zarządzaniu finansami Unii, a istotne błędy ograniczały się głównie do wydatków opartych na zwrotach, stanowiących około połowę skontrolowanych wydatków;
23. ubolewa, że od 23 lat płatności obarczone są istotnymi błędami z powodu zaledwie częściowej skuteczności systemów zarządzania i kontroli w zapewnianiu należytego zarządzania finansami i terminowych płatności;
24. z zaniepokojeniem zauważa, że gdyby państwa członkowskie i Komisja nie podjęły działań naprawczych w stosunku do płatności skontrolowanych przez Trybunał, to ogólny szacowany poziom błędu wyniósłby 4,3 %, a nie 3,1 % (czyli tyle samo co w roku 2015; zob. sprawozdanie roczne Trybunału za rok 2016 r., pkt 1.34);
25. zauważa, że tryb zarządzania ma ograniczony wpływ na poziom błędów, zważywszy że Trybunał stwierdził niemal ten sam szacowany poziom błędów w przypadku zarządzania dzielonego z państwami członkowskimi i w przypadku pozostałych rodzajów wydatków operacyjnych zarządzanych bezpośrednio przez Komisję, a mianowicie 3,3 %;
26. wskazuje, że Trybunał stwierdził najwyższy szacowany poziom błędów w wydatkach w poddziałach „Rozwój obszarów wiejskich, środowisko naturalne, działania w dziedzinie klimatu i rybołówstwo” (4,9 %), „Spójność gospodarcza, społeczna i terytorialna” (4,8 %) oraz „Konkurencyjność na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia” (4,1 %), najmniejszy szacowany poziom błędów w dziale „Wydatki administracyjne” (0,2 %);
27. zauważa, że według ustaleń Trybunału na poziom błędów w poszczególnych obszarach wydatkowania miały główny wpływ różne wzorce ryzyka systemów zwrotu kosztów i systemów uprawnień; kiedy Unia zwraca kwalifikowalne koszty kwalifikowalnych działań na podstawie składanych przez beneficjentów deklaracji kosztów, poziom błędów wynosi 4,8 % (5,2 % w 2015 r.), natomiast płatności dokonywane po spełnieniu pewnych warunków, a nie na zasadzie zwrotu kosztów, są obciążone błędem na poziomie 1,3 % (1,9 % w 2015 r.);

Roczne sprawozdanie z zarządzania i wyników⁽²⁾: osiągnięcia w zakresie zarządzania

28. zwraca uwagę, że mimo pozornej spójności wniosków Komisji i Trybunału oświadczenie Trybunału zawarte w sprawozdaniu rocznym i analiza przedstawiona przez Komisję w sprawozdaniu rocznym z zarządzania i wyników za 2016 r. są częściowo rozbieżne;
29. zwraca w szczególności uwagę, że w sprawozdaniu rocznym z zarządzania i wyników za 2016 r. Komisja zaznaczyła, że dyrektorzy generalni wyrazili w rocznych sprawozdaniach z działalności więcej zastrzeżeń, które dotyczą 35,3 mld EUR, co odpowiada 26 % płatności (w 2015 r.: 29,8 mld EUR czyli 21 % płatności);
30. zwraca uwagę, że według Komisji faktyczny wpływ finansowy w postaci kwoty obciążonej ryzykiem w okresie sprawozdawczym również wzrósł w 2016 r. do 1,6 mld EUR (1,3 mld EUR w 2015 r.);

⁽¹⁾ Rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1260/1999 (Dz.U. L 210 z 31.7.2006, s. 25).

⁽²⁾ COM(2017) 351, sekcja 2.2.

31. zwraca uwagę, że w rocznym sprawozdaniu z zarządzania i wyników za 2016 r. Komisja odnotowuje pogorszenie się wskaźników zarządzania finansami, na co wskazują zastrzeżenia zapisane w rocznych sprawozdaniach z działalności, i wyjaśnia tę sytuację trudnościami we wprowadzaniu nowych, bardziej wymagających systemów, zwłaszcza systemu zazieleniania ⁽¹⁾, natomiast Trybunał zauważa wyraźną poprawę w tym konkretnym obszarze polityki;
32. zauważa w szczególności, że zdaniem Trybunału Europejski Fundusz Rolniczy Gwarancji (EFRG) jest „wolny od istotnych błędów” (1,7 %), co oznacza znaczną poprawę w stosunku do 2015 r., kiedy poziom błędu wyniósł 2,2 %, oraz że szacuje on poziom błędu w wydatkach bazujących na uprawnieniach do płatności na 1,3 % i zauważa, że tego rodzaju wydatki uwzględniają przeważającą większość pierwszego filaru WPR;
33. przyjmuje do wiadomości stwierdzenie Trybunału, że w przypadku wydatków błąd „nie miał charakteru rozległego” (pkt 1.8 sprawozdania rocznego Trybunału za rok 2016); zwraca się do Komisji i Trybunału, by przed wydaniem następnego sprawozdania rocznego lub rocznego sprawozdania z działalności ujednoliciły swoje metody przez zastosowanie międzynarodowych standardów kontroli;
34. podkreśla, że w rocznym sprawozdaniu z zarządzania i wyników za 2016 r. Komisja stwierdziła istotny poziom błędu w wydatkach, jako że średni poziom błędu Komisji szacuje się na 2,1 % do 2,6 % (w 2015 r.: 2,3 % do 3,1 %) łącznych odnośnych wydatków, a wynikającą stąd łączną kwotę płatności obciążoną ryzykiem szacuje się na 2,9 do 3,6 mld EUR (w 2015 r. wyniosła ona 3,3 do 4,5 mld EUR);
35. zauważa, że zdaniem Komisji spadek ten wynika głównie z niższego nieodłącznego ryzyka wystąpienia błędu w programach polityki spójności w obecnych WRF; jest zaskoczony tym wyjaśnieniem z uwagi na bardzo niski poziom wykonania budżetu w tej dziedzinie; wzywa Komisję do przedstawienia dokładniejszych wyjaśnień;
36. zauważa, że ten niski poziom wykonania budżetu może tłumaczyć fakt, że w obszarze spójności nie poświadczono żadnych wydatków w rocznym sprawozdaniu finansowym przedłożonym Komisji w 2016 r., a Komisja w wyniku działań audytowych nie nałożyła żadnych korekt finansowych ⁽²⁾;
37. zauważa, że według szacunków Komisji w przyszłości będzie ona wykrywać i korygować błędy na kwotę 2,0 do 2,1 mld EUR czyli 1,5 % do 1,6 %;
38. podziela pogląd Trybunału, że Komisja w kolejnych latach udoskonaliła metodę szacowania kwot zagrożonych ryzykiem, ale „[s]zacunki dotyczące poziomu nieprawidłowych wydatków, które opracowują poszczególne dyrekcje generalne, nie opierają się na spójnej metodyce”; apeluje do Komisji, by stosowała tę samą metodę do szacowania kwot zagrożonych ryzykiem we wszystkich dyrekcjach generalnych oraz by informowała organ udzielający absolutorium o postępach;
39. zauważa, że mimo usprawnień Komisja nie wyeliminowała ryzyka przecenienia wpływu działań naprawczych;
40. w szczególności zwraca uwagę, że w odniesieniu do ponad trzech czwartych wydatków z 2016 r. dyrekcje generalne Komisji opierają szacunki kwoty obciążonej ryzykiem na danych dostarczanych przez organy krajowe, choć z rocznych sprawozdań z działalności odnośnych dyrekcji generalnych Komisji (zwłaszcza DG AGRI i DG REGIO) wynika niestety, że sprawozdania państw członkowskich z kontroli odzwierciedlają co prawda błędy wykryte przez dane państwo członkowskie, jednak wiarygodność niektórych systemów zarządzania i kontroli pozostaje wyzwaniem; podkreśla znaczenie wiarygodności danych z państw członkowskich;
41. zaznacza, że skoro **ze względu na specyfikę planowania wieloletniego** błędy można poprawiać przez ponad 10 lat od chwili ich wystąpienia, to szacowanie wpływu przyszłych korekt na podstawie korekt odnotowanych w ostatnich sześciu latach **nie jest podejściem kompletnym i naturalnym**;
42. zwraca uwagę, że w „Omówieniu i analizie sprawozdania finansowego” Komisja informuje o łącznych wprowadzonych korektach finansowych i odzyskanych środkach na poziomie 3,4 mld EUR (3,9 w 2015 r.), przy czym około 0,6 mld EUR (1,2 mld EUR w 2015 r.) korekt i odzyskania środków dokonano u źródła (przed zaakceptowaniem wydatków przez Komisję), a z pozostałych 2,8 mld EUR około 0,6 mld EUR stanowi wycofanie płatności przez państwa członkowskie po zaakceptowaniu wydatków przez zastąpienie kwot niekwalifikowalnych nowymi projektami w dziedzinie spójności;

⁽¹⁾ Roczne sprawozdanie DG AGRI z zarządzania i wyników za rok 2016, sekcja 2.2; załącznik 10 do rocznego sprawozdania z działalności, s. 140.

⁽²⁾ Roczne sprawozdanie z zarządzania i wyników za 2016 r., załącznik 4, s. 20.

43. ponownie zdecydowanie wzywa Komisję i państwa członkowskie do wprowadzenia należytych procedur w celu potwierdzenia terminów, powodów i kwot korekt oraz przedstawienia w miarę możliwości informacji o roku, w którym dokonano płatności, roku, w którym wykryto błąd, oraz roku, w którym odzyskane środki lub korekty finansowe ujęto w informacji dodatkowej do sprawozdania finansowego;

Wewnętrzne narzędzia zarządzania Komisji

44. przypomina pogląd wyrażony przez Trybunał w sprawozdaniu specjalnym nr 27/2016, zgodnie z którym wprowadzone w reformie Kinnocka-Prodiego rozróżnienie na odpowiedzialność polityczną komisarzy i odpowiedzialność operacyjną dyrektorów generalnych powoduje, że nie zawsze jest jasne, czy odpowiedzialność polityczna obejmuje ponoszenie odpowiedzialności za wykonanie budżetu przez dyrekcje generalne, czy jest to inny rodzaj odpowiedzialności;
45. zwraca uwagę, że kolegium komisarzy nie przedstawia rocznego sprawozdania na temat zarządzania zgodnie z najlepszymi i powszechnymi praktykami państw członkowskich; zwraca się do Komisji o przedstawianie rocznego sprawozdania z zarządzania z myślą o większej przejrzystości i odpowiedzialności kolegium komisarzy;
46. zwraca się do Komisji o realizację zalecenia nr 2 zawartego w sprawozdaniu specjalnym Trybunału nr 27/2016 oraz o dołączanie do sprawozdań finansowych rocznego sprawozdania z zarządzania i kontroli wewnętrznej, obejmującego w szczególności:
- a) opis wewnętrznych narzędzi zarządzania Komisji;
 - b) ocenę podjętych w ciągu roku działań obarczonych ryzykiem operacyjnym i strategicznym oraz średnio- i długoterminowe sprawozdanie na temat stabilności budżetowej;

Zastrzeżenia polityczne

47. popiera zastrzeżenia wyrażone w rocznych sprawozdaniach z działalności przez dyrektorów generalnych DG REGIO, EMPL, MARE, HOME, DEVCO i AGRI; jest zdania, że zastrzeżenia te świadczą, że procedury kontrolne wprowadzone przez Komisję i państwa członkowskie mogą dawać niezbędne gwarancje legalności i regularności wszystkich operacji leżących u podstaw rozliczeń w odpowiednich obszarach polityki, jeżeli z powodzeniem wdrożone zostaną niezbędne procedury korekty;

Zarządzanie budżetem i finansami

48. zwraca uwagę, że opóźnienia we wdrażaniu programów w pierwszych trzech latach obowiązywania obecnych WRF z powodu późnego przyjęcia WRF na lata 2014–2020 oraz wprowadzenia istotnych nowości na okres 2014–2020, które przyniosły trudności administracyjne mimo starań służących uproszczeniu, doprowadziły do przeniesienia środków na zobowiązania z 2014 r., głównie na lata 2015 i 2016, oraz do niskiego poziomu płatności w 2016 r. (i wykonania 7 % budżetu Unii w obecnych WRF w okresie 2014–2016); zaznacza jednak, że rok 2017 był pierwszym rokiem, w którym wzrosło tempo realizacji programów objętych europejskimi funduszami strukturalnymi i inwestycyjnymi (fundusze ESI); oczekuje, że tendencja ta utrzyma się w latach 2018–2019; uważa, że należy przewidzieć wystarczające środki na płatności i zobowiązania, aby realizacja tych programów przebiegała bez zakłóceń;
49. zauważa z zaniepokojeniem skomplikowaną sieć ustaleń dotyczących budżetu Unii, która utrudnia rozliczalność oraz zakłóca przejrzystość, kontrolę publiczną i nadzór demokratyczny nad budżetem Unii i powiązanymi z nim ustaleniami finansowymi; dlatego też ubolewa z powodu braku jedności budżetu UE i w pełni podziela zaniepokojenie Trybunału złożonym charakterem budżetu UE;
50. obawia się, że pomimo powszechnego stosowania instrumentów szczególnych (rezerwa na pomoc nadzwyczajną, Fundusz Solidarności Unii Europejskiej, Europejski Fundusz Dostosowania do Globalizacji i instrument elastyczności) i marginesów pozostawione kwoty mogą być niewystarczające do sfinansowania nieoczekiwanych zdarzeń, które nadal mogą mieć miejsce do 2020 r.;
51. zauważa z zaniepokojeniem rekordowy poziom zobowiązań pozostających do spłaty, który sięgnął na koniec 2016 r. najwyższej w historii kwoty 238 mld EUR, o 72 % więcej niż w 2007 r., i odpowiada płatnościom za 2,9 roku (2,2 roku w 2007 r.); uważa, że w konsekwencji wzrosły kwoty należnych do zapłaty przez UE, a tym samym zwiększyła się ekspozycja finansowa budżetu UE;
52. ubolewa, że nastąpił wzrost ogólnej ekspozycji finansowej budżetu UE, co wiąże się ze znacznymi zobowiązaniami długoterminowymi, gwarancjami i zobowiązaniami prawnymi, i oznacza konieczność ostrożnego zarządzania w przyszłości;

53. przypomina, że Unia w coraz większym stopniu wykorzystuje instrumenty finansowe, i ubolewa, że utworzenie Europejskiego Funduszu Inwestycji Strategicznych (EFIS) oznacza powstanie nowych mechanizmów zarządzania, wciąż w niezadowalającym stopniu kontrolowanych publicznie, co wymaga uważniejszego nadzoru ze strony Parlamentu; podkreśla, że wszelkie wnioski ustawodawcze powinny w znacznym stopniu poprawiać zasięg geograficzny EFIS; przypomina, że EFIS powinien pozostać dodatkowym narzędziem pobudzania inwestycji, ponieważ polityką inwestycyjną Unii powinna pozostać polityka spójności; odnotowuje jednak skuteczne wdrażanie oraz wysokie kwoty kapitału prywatnego przyciągnięte przez fundusz, a także dalszą poprawę przejrzystości dzięki ustaleniom z negocjacji w sprawie wydłużenia czasu trwania EFIS, zwanego odtąd EFIS 2.0; apeluje do Trybunału o zaostrenie nadzoru nad planowaniem i wydatkowaniem funduszy ESI;
54. przypomina, że przegląd rozporządzenia finansowego to duży krok naprzód, ponieważ dzięki wkładowi ze strony Parlamentu zawarto w nim propozycję skutecznego prezentowania instrumentów finansowych oraz po raz pierwszy wprowadzono gwarancje budżetowe i wsparcie finansowe w tej dziedzinie;
55. podkreśla, że zgodnie z zasadami polityki spójności fundusze Unii stanowią znaczną część wydatków niektórych państw członkowskich, a w szczególności zaznacza, że w dziewięciu państwach członkowskich (Litwa, Bułgaria, Łotwa, Rumunia, Węgry, Polska, Chorwacja, Estonia, Słowacja) zobowiązania pozostające do spłaty z europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych odpowiadają wsparciu finansowemu w wysokości ponad 15 % wydatków sektora instytucji rządowych i samorządowych; zwraca się do Komisji o przygotowanie także pozytywnej kampanii reklamowej bardziej szczegółowo informującej obywateli tych państw o bezpośrednich korzyściach płynących z członkostwa;
56. obawia się, że państwa członkowskie, w których europejskie fundusze strukturalne i inwestycyjne stanowią znaczną część wydatków sektora instytucji rządowych i samorządowych, mogą mieć trudności ze wskazaniem projektów wystarczająco wysokiej jakości, na które można by przeznaczyć dostępne środki unijne lub które można by objąć współfinansowaniem; zwraca się do Komisji i Trybunału o zwrócenie większej uwagi na aspekt zrównoważenia proponowanych projektów inwestycyjnych oraz o krytyczną ocenę ich adekwatności;
57. wyraża zaniepokojenie powodami, dla których trzy lata po rozpoczęciu okresu 2014–2020 państwa członkowskie wyznaczyły zaledwie 77 % organów odpowiedzialnych za realizację programów w ramach europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych; wyraża jednak zadowolenie, że obecnie odsetek ten wynosi 99 %; kwestionuje potrzebę zmiany procedur na początku każdego okresu programowania; wzywa Komisję do uważnego przeanalizowania powodów, dla których część regionów wciąż wykazuje niski wskaźnik absorpcji funduszy, oraz do podjęcia konkretnych działań w celu rozwiązania problemów strukturalnych;
58. podkreśla, że kwota funduszy unijnych i moment ich otrzymania może mieć istotny wpływ makroekonomiczny, m. in. na inwestycje, wzrost gospodarczy i zatrudnienie;
59. podkreśla, że inwestycje publiczne są niezbędne do zlikwidowania luki inwestycyjnej oraz pobudzania zatrudnienia i wzrostu gospodarczego, jak również do zapewnienia standardów społecznych w Unii;
60. zauważa, że Komisja uruchomiła różne zasoby, by stawić czoła kryzysowi uchodźczemu i migracyjnemu, lecz ubolewa, że nie utworzyła struktury sprawozdawczej umożliwiającej uzyskanie pełnych informacji o wykorzystaniu odpowiednich środków; ubolewa, że obecnie nie można określić wysokości wydatków przypadających na każdego migranta lub uchodźcę;
61. zauważa, że w odniesieniu do instrumentów finansowych w polityce spójności w dniu zamknięcia (31 marca 2017 r.) odnotowano płatności na rzecz ostatecznych odbiorców w wysokości 15 192,18 mln EUR, z czego 10 124,68 mln EUR stanowiły fundusze strukturalne, wskaźnik wypłat na rzecz ostatecznych odbiorców sięga zatem niemal 93 % kwot programów operacyjnych wypłaconych na rzecz instrumentów inżynierii finansowej, co oznacza wzrost o 20 % w porównaniu do kwoty zgłoszonej na koniec 2015 r.;
62. zauważa, że zgłoszone wskaźniki wypłat na rzecz ostatecznych odbiorców znacznie różniły się w poszczególnych instrumentach inżynierii finansowej, a różnice obserwowano nie tylko między państwami członkowskimi (od 60 % do 99 %), ale także między obszarami działań;
63. obawia się, że pod koniec okresu obowiązywania obecnych WRF i w ciągu pierwszych kilku lat kolejnych ram mogą wystąpić zaległości w płatnościach; uważa, że finansowanie nowych WRF będzie wymagało realistycznych środków budżetowych, by pokryć prognozowane zobowiązania pozostające do spłaty

Działania, jakie należy podjąć

64. wzywa Komisję:
 - a) by w prognozie środków na płatności w kolejnych WRF wzięła pod uwagę wzrost zobowiązań pozostających do spłaty, aby pomóc zapewnić należytą równowagę między środkami na zobowiązania a środkami na płatności;

- b) by przedstawiła Parlamentowi i Radzie propozycje zapewniające spójne podejście do zaliczania instrumentów szczególnych do pułapów środków na płatności w WRF;
- c) by do celów zarządzania i sprawozdawczości opracowała metodę zapisu unijnych wydatków budżetowych pozwalającą uzyskać informacje o wszystkich środkach przeznaczonych na rozwiązywanie kryzysu uchodźczego i migracyjnego;
- d) by w kontekście udzielania absolutorium przedstawiała Parlamentowi całościowe sprawozdanie dotyczące zasobów budżetowych UE zarządzanych pośrednio i wdrażanych przez grupę EBI (Europejski Bank Inwestycyjny (EBI) i Europejski Fundusz Inwestycyjny (EFI)), z pominięciem upoważnienia do udzielania pożyczek państwom trzecim, obowiązującego od roku budżetowego 2017;
- e) by w kontekście debaty nad przyszłością Europy rozważyła, jak zreformować system budżetowy Unii, by uzyskać budżet wystarczający do zagwarantowania finansowania zaplanowanej polityki i większą równowagę między przewidywalnością a zdolnością reagowania, a także by jak najlepiej zapewnić, że ogólne mechanizmy finansowania nie będą bardziej złożone, niż jest to konieczne do osiągnięcia celów polityki unijnej i do zagwarantowania rozliczalności;
- f) by rozważyła także możliwość, że organy wyznaczone lub akredytowane do pełnienia funkcji związanych z zarządzaniem, zatwierdzaniem i kontrolą w okresie 2014–2020, które sprawdziły się w wykonywaniu tych zadań, będą mogły nadal je wykonywać w następnym okresie programowania bez przerw czy opóźnień;
- g) by opracowywała corocznie aktualizowane, długoterminowe prognozy przepływów pieniężnych, obejmujące okres od siedmiu do dziesięciu lat, z uwzględnieniem pułapów budżetowych, potrzeb płatniczych, ograniczeń zdolności i potencjalnych umorzeń w celu lepszego dopasowania potrzeb płatniczych i dostępnych środków – o co apelował już w przeszłości;
- h) by czynnie pomagała państwom członkowskim, które doświadczają trudności z terminową i płynną absorpcją dostępnego finansowania unijnego, przez wykorzystanie dostępnych środków pomocy technicznej z inicjatywy Komisji;

Budżet UE a uzyskiwane rezultaty

- 65. zauważa z zaniepokojeniem, że Komisja stosuje dwa zestawy celów i wskaźników do pomiaru wyników, z jednej strony dla swoich służb, a z drugiej – dla programów wydatków, bez prawie żadnych odniesień wzajemnych, co utrudnia porównywalność różnych rodzajów dokumentów dotyczących wyników; ubolewa z powodu niemal zupełnego braku funkcjonalnych i wydajnych wskaźników rezultatów i oddziaływania, pozwalających zmierzyć efektywności wydatków Unii i przedstawić informacje na ten temat;
- 66. zaznacza, że w rocznych sprawozdaniach z działalności dyrektorzy generalni podają informacje o rocznych płatnościach dyrekcji generalnych w podziale na rodzaje działań lub programy wydatków, natomiast informacje o wynikach dotyczą osiągnięcia celów ogólnych i szczegółowych bez wskazania odpowiednich wydatków; nie zgadza się z wyjaśnieniem Komisji, że nie można ustalić kwoty wydanej na wyznaczone cele; zwraca się do Komisji o pełne wdrożenie zasady budżetowania wynikowego w planowaniu i wykonywaniu budżetu oraz w sprawozdawczości budżetowej, co umożliwi informowanie *ex post* o środkach wydanych na dane cele;
- 67. przypomina, że w 2016 r. OECD przeprowadziła w krajach OECD i w Komisji ankietę dotyczącą budżetowania wynikowego; w tym kontekście z zadowoleniem przyjmuje uznanie OECD dla jakości danych i wykonania budżetu Unii; przypomina, że OECD stwierdziła, że ramy Komisji dotyczące wyników są najbardziej rozbudowane, co po części można wytłumaczyć skalą wymogów prawnych w Unii;
- 68. zauważa, że wykres OECD wskazuje, że stosowanie ram i konsekwencje dla procesu podejmowania decyzji nie odzwierciedlają tego wyższego stopnia uszczegółowienia (sprawozdanie roczne Trybunału Obrachunkowego za rok 2016, pkt 3.21);
- 69. zauważa, że dokumenty programowe dotyczące projektu budżetu ogólnego Unii na 2017 r. zawierają 294 cele i 709 wskaźników, szczególnie silnie skoncentrowanych w działach 1a, 3 i 4 WRF, oraz że w inicjatywie „Budżet zorientowany na wyniki” Komisja prowadzi obecnie przegląd wskaźników, którego wyniki ma wykorzystać, przygotowując kolejną generację programów wydatków; podkreśla, że Komisja powinna stosować głównie wskaźniki rezultatu, o wartości istotnej z punktu widzenia wyników;
- 70. podkreśla, że proces określania wskaźników efektywności powinien być przejrzysty i demokratyczny, przy udziale wszystkich instytucji Unii, partnerów i zainteresowanych stron, by wskaźniki te były odpowiednie do pomiaru wykonania budżetu Unii oraz by spełniały oczekiwania obywateli Unii;

71. apeluje do Komisji o zasięgnięcie opinii przedstawicieli wyższych uczelni, by określić odpowiednie wskaźniki wyników niezbędne do wykonywania pomiarów w inicjatywie „Budżet zorientowany na wyniki” oraz móc priorytetowo potraktować inwestycje w dobra publiczne w odpowiedzi na obawy społeczeństwa;
72. ubolewa, że roczne sprawozdania z działalności dyrektorów generalnych Komisji sprawdzone przez Trybunał zawierały niewiele informacji o niedostatecznych wynikach i wyzwaniach związanych z celami dyrekcji generalnych (sprawozdanie roczne Trybunału za 2016 r., pkt 3.26);
73. ubolewa, że roczne sprawozdania z zarządzania i wyników za 2015 r. i 2016 r. były nadmiernie pozytywne i nie omówiono wyczerpująco wyników, a jedyne wymienione w nich niedociągnięcia to opóźnienia we wdrażaniu; ubolewa również, że sprawozdania:
 - a) zawierały niewiele informacji o wynikach strategii „Europa 2020”, o co Parlament zwrócił się w decyzji w sprawie udzielenia absolutorium za 2014 r.;
 - b) nie zawsze zawierały jasne objaśnienie wpływu czynników zewnętrznych na rezultaty;
 - c) zostały opublikowane zbyt późno, by Trybunał mógł je uwzględnić w sprawozdaniu rocznym;
74. podziela pogląd Trybunału (sprawozdanie roczne Trybunału za rok 2016, pkt 3.38), że oceniający powinni formułować zalecenia dla Komisji obejmujące plany działania na rzecz wyeliminowania niedociągnięć;
75. ubolewa, że od 2005 r. Komisja nie przeprowadziła ani nie zleciła przeprowadzenia analizy wykorzystania wyników ocen;
76. zaznacza, że w Komisji nie ma udokumentowanego systemu instytucjonalnego pozwalającego regularnie podejmować działania następcze wynikające z ocen;
77. zwraca zwłaszcza uwagę, że w praktyce w planach zarządzania dyrekcji generalnych na 2016 r. nie wprowadzono podstawy monitorowania działań następczych podejmowanych w wyniku oceny;
78. ubolewa ponadto, że ponieważ Komisja nie dysponuje przeglądem wniosków, zaleceń i planów działania wynikających z ocen ani nie monitoruje ich wdrażania na poziomie całej instytucji czy poszczególnych dyrekcji generalnych, nie może też poinformować zainteresowanych stron o pozytywnych skutkach ocen;
79. ubolewa, że roczne sprawozdania z działalności nie obejmują oświadczenia o jakości przekazywanych danych o wynikach, zatem przyjmując roczne sprawozdanie z zarządzania i wyników, kolegium komisarzy bierze na siebie ogólną odpowiedzialność polityczną za zarządzanie budżetem Unii, ale nie za informacje o wydajności i wynikach;
80. z zadowoleniem przyjmuje i z uwagą odnotowuje uwagi Trybunału dotyczące ram wyników i sprawozdawczości podmiotów zarówno w Unii, jak i poza nią, zwłaszcza jeśli chodzi o jakość danych dotyczących wyników oraz oświadczenia o jakości danych dotyczących wyników;
81. zauważa, że nie istnieje centralna strona internetowa na temat wyników, zawierająca informacje od wszystkich departamentów Komisji na temat wszystkich obszarów budżetu Unii;
82. podziela opinię Trybunału, że ramy sprawozdawczości na temat wyników stosowane przez Komisję mogłyby skorzystać na przyjęciu międzynarodowych dobrych praktyk;

Działania, jakie należy podjąć

83. wzywa Komisję, by:
 - a) usprawniła sprawozdawczość na temat wyników przez:
 - dalsze obniżenie liczby celów i wskaźników wykorzystywanych w różnych sprawozdaniach dotyczących wyników oraz skoncentrowanie się na tych, które najlepiej mierzą wyniki budżetu Unii; opracowując kolejne WRF, Komisja powinna zaproponować mniejszą liczbę bardziej odpowiednich wskaźników wyniku i oddziaływania w odniesieniu do ram prawnych programów nowej generacji; w tym kontekście Komisja powinna zastanowić się, na ile przydatne są wskaźniki, o których informacje można uzyskać dopiero po kilku latach,

- prezentowanie informacji finansowych w sposób zapewniający ich porównywalność z informacjami na temat wyników, tak by powiązanie między wydatkami a wynikami było jasne,
 - wyjaśnienie i zwiększenie ogólnej spójności obu zestawów wskaźników, dotyczących z jednej strony programów, a z drugiej – dyrekcji generalnych;
- b) lepiej wyważyła sprawozdawczość na temat wyników, jasno prezentując informacje dotyczące głównych wyzwań, z którymi nadal trzeba się uporać;
- c) lepiej wykazywała, że wyniki ocen są dobrze wykorzystywane, w szczególności przez wymaganie, by oceny zawsze zawierały wnioski lub zalecenia, które Komisja powinna następnie uwzględnić;
- d) w rocznym sprawozdaniu z zarządzania i wyników brała na siebie ogólną odpowiedzialność polityczną za informacje o wydajności i wynikach, i wskazywała, czy według jej najlepszej wiedzy przedstawione informacje o wynikach są wystarczająco dobrej jakości;
- e) zapewniła większą dostępność informacji o wynikach, tworząc specjalny portal internetowy i wyszukiwarkę;

Prezentowanie budżetu UE

84. zauważyła, że budżet Unii jest podzielony na sekcje odpowiadające działaniom prowadzonym przez instytucje (budżet zadaniowy); uważa, że prezentacja ta nie zapewnia jasnego i szybkiego zrozumienia wyznaczonych celów; z drugiej strony zwraca uwagę, że WRF są podzielone na działy odpowiadające obszarom polityki;
85. zauważyła, że programy operacyjne towarzyszące projektowi budżetu stanowią powiązanie między poszczególnymi pozycjami budżetowymi a wyznaczonymi celami politycznymi;
86. zwraca się do Komisji o przedstawianie budżetu Unii zgodnie z celami politycznymi określonymi w WRF;

Dochody

87. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że z ogółu dowodów zebranych przez Trybunał w czasie kontroli wynika, że w dochodach nie wystąpiły istotne błędy, a zbadane systemy związane z dochodami są ogólnie skuteczne; zauważa jednak, że w przypadku tradycyjnych zasobów własnych kluczowe mechanizmy kontroli wewnętrznej w niektórych państwach członkowskich odwiedzonych przez Trybunał były tylko częściowo skuteczne;
88. zauważa z zaniepokojeniem, że na początku 2017 r. Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF) zamknął dochodzenie w sprawie nadużyć finansowych w Zjednoczonym Królestwie mogących oznaczać stratę dla budżetu Unii w wysokości 1,987 mld EUR z tytułu należności celnych od wyrobów włókienniczych i obuwniczych przywożonych z Chin przez terytorium Zjednoczonego Królestwa w latach 2013–2016; zwraca uwagę, że w toku dochodzenia wykazano również w związku z przywozem przez terytorium Zjednoczonego Królestwa wysoki poziom uchylania się od płacenia podatku VAT przez nadużywanie zawieszania płatności VAT (procedura celna 42);
89. zauważa z zaniepokojeniem, że w przypadku dochodów za 2016 r. dyrektor generalny DG ds. Budżetu wyraził zastrzeżenie dotyczące tradycyjnych zasobów własnych w związku z badaną przez OLAF sprawą nadużyć celnych w Zjednoczonym Królestwie;
90. zwraca uwagę, że w roku 2016 dochody objęte skwantyfikowanym zastrzeżeniem wynoszą około 517 mln EUR, a łączna kwota tradycyjnych zasobów własnych to 20,1 mld EUR, zatem zastrzeżenie dotyczy 2,5 % tradycyjnych zasobów własnych i 0,38 % wszystkich zasobów; wzywa Komisję do udzielenia szczegółowych informacji o tych nadużyciach finansowych, które mogą także pośrednio wpływać na podstawę podatku od wartości dodanej niektórych państw członkowskich, a tym samym na zasoby związane z podatkiem od wartości dodanej i na zasoby wyrównawcze Komisji związane z dochodem narodowym brutto ⁽¹⁾;
91. wyraża ubolewanie z powodu ustaleń Komisji, zgodnie z którymi że do października 2017 r. władze Zjednoczonego Królestwa nie wprowadziły środków naprawczych, aby zapobiec dalszej utracie tradycyjnych zasobów własnych; zauważa, że od dnia 12 października 2017 r. władze Zjednoczonego Królestwa zaczęły tymczasowo stosować progi wartości w rozliczeniach celnych niektórych przedsiębiorców (środek specjalny zwany Customs Operation Swift Arrow), co natychmiast przyniosło radykalne zmniejszenie utraty tradycyjnych zasobów własnych w Zjednoczonym Królestwie;

⁽¹⁾ Zob. roczne sprawozdanie Komisji z zarządzania i wyników dotyczące budżetu UE na 2016 r., sekcja 2.2.

92. ubolewa z powodu rozbieżności w poziomie kontroli celnych w poszczególnych państwach członkowskich; podkreśla, że należy ujednoczyć kontrole we wszystkich punktach wjazdu na obszar unii celnej, i wzywa państwa członkowskie do zapewnienia skoordynowanego, jednolitego i skutecznego wdrożenia systemu ochrony granic, które zniechęci do rozbieżnych praktyk państw członkowskich, by zmniejszyć istniejące braki w systemach kontroli celnej; w związku z tym wzywa Komisję do zbadania różnych praktyk kontroli celnej w UE i ich wpływu na przekierowywanie handlu, ze szczególnym uwzględnieniem praktyk w kontrolach celnych na zewnętrznych granicach UE, oraz do opracowania analizy odniesienia oraz informacji o odprawach i procedurach celnych w państwach członkowskich;
93. zwraca się do Komisji o opracowanie planu działania mającego zapewnić pełne i terminowe wdrożenie przepisów o VAT we wszystkich państwach członkowskich w celu zabezpieczenia tego źródła zasobów własnych Unii;
94. przypomina, że nowa decyzja w sprawie systemu środków własnych Unii⁽¹⁾, która weszła w życie w dniu 1 października 2016 r. ze skutkiem wstecznym od dnia 1 stycznia 2014 r., przewiduje, że rozpatrując DNB do celów zasobów własnych, należy stosować standardy rachunkowości europejskiego systemu rachunków narodowych i regionalnych (ESA 2010), oraz że wydatki na badania i rozwój uznaje się za inwestycje (a nie za wydatki bieżące, jak w poprzednim systemie ESA 95); zauważa, że w przypadku innych programów o wysokiej wartości dodanej dla UE, takich jak instrument „Łącząc Europę” itp., powinno stosować się te same zasady;
95. odnotowuje, że zgłoszony przez Irlandię DNB znacznie wzrósł w 2015 r., gdyż spółki wielonarodowe przeniosły do tego kraju aktywa związane z badaniami i rozwojem;
96. podkreśla, że Komisja musi przeprowadzić dodatkowe prace, aby ocenić potencjalny wpływ działalności przedsiębiorstw wielonarodowych na rachunki narodowe, zarówno pod względem metodyki, jak i procesu weryfikacji, oraz że może to doprowadzić do korekty wkładów państw członkowskich opartych na DNB;
97. w kwestii zarządzania tradycyjnymi zasobami własnymi zaznacza, że Trybunał i Komisja stwierdziły niedociągnięcia w zarządzaniu należnościami (zwanymi kontami B) w niektórych państwach członkowskich;
98. podkreśla, że Trybunał ustalił, iż w Belgii transakcje do audytów po odprawie celnej wybierano na podstawie ich cech, a nie na podstawie profilu ryzyka przedsiębiorstw i że ogólnie nie wykonywano audytów po odprawie celnej (sprawozdanie roczne Trybunału za rok 2016, pkt 4.18);
99. wyraża ubolewanie, że według ustaleń Komisji w sześciu państwach członkowskich (Belgia, Estonia, Portugalia, Rumunia, Słowenia i Włochy) albo nie wykonywano audytów po odprawie celnej, albo nie przedstawiono informacji na ich temat;

Działania, jakie należy podjąć

100. oczekuje od Komisji:
- a) podjęcia wszelkich środków niezbędnych do zapewnienia odzyskania zasobów własnych Unii, których władze Zjednoczonego Królestwa nie ściągnęły z tytułu importu wyrobów włókienniczych i obuwniczych z Chin, oraz do wyeliminowania unikania płacenia podatku VAT;
 - b) rozważenia wszczęcia w stosownym czasie postępowania w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego w związku z nadużyciami celnymi w Zjednoczonym Królestwie;
 - c) przeanalizowania we współpracy z państwami członkowskimi wszelkich ewentualnych konsekwencji działalności przedsiębiorstw wielonarodowych dla procesu szacowania DNB oraz przedstawienia państwom członkowskim wytycznych na temat traktowania takiej działalności przy opracowywaniu rachunków narodowych;
 - d) potwierdzenia w cyklu weryfikacji DNB, że aktywa dotyczące badań i rozwoju zostały poprawnie ujęte w rachunkach narodowych państw członkowskich, ze szczególnym uwzględnieniem wyceny tych aktywów oraz kryterium siedziby w razie przeniesienia działalności przedsiębiorstwa wielonarodowego;

⁽¹⁾ Decyzja Rady 2014/335/UE, Euratom z dnia 26 maja 2014 r. w sprawie systemu zasobów własnych Unii Europejskiej (Dz.U. L 168 z 7.6.2014, s. 105).

e) przedstawienia wniosków dotyczących nowych zasobów własnych w celu zapewnienia stabilności budżetu Unii;

Konkurencyjność na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia

Ustalenia Trybunału

101. zauważa, że Trybunał po raz pierwszy wydał opinię z zastrzeżeniami na temat legalności i prawidłowości płatności leżących u podstaw rozliczeń; podkreśla, że błędy nadal występują częściej w systemach zwrotu kosztów niż w systemach uprawnień; zwraca jednak uwagę, że dane z działu „Konkurencyjność na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia” nie zmieniły się istotnie w porównaniu do poprzednich lat;
102. przypomina, że na badania naukowe i innowacje przypada 59 % wydatków i że pochodzą one z siódmego programu ramowego w zakresie badań i rozwoju technologicznego (2007–2013) („siódmy program ramowy w zakresie badań”) oraz z programu ramowego w zakresie badań naukowych i innowacji „Horyzont 2020” na lata 2014–2020 („Horyzont 2020”);
103. odnotowuje, że szacowany przez Trybunał poziom błędów wyniósł 4,1 %, niekwalifikowalne bezpośrednie koszty personelu stanowiły 44 %, inne niekwalifikowalne koszty bezpośrednie – 12 %, koszty pośrednie – 16 %, a niekwalifikowalne projekty lub niekwalifikowalni beneficjenci – 16 %; zauważa jednak, że w przypadku 19 błędów kwantyfikowalnych popełnionych przez beneficjentów Komisja lub niezależni audytorzy dysponowali wystarczającymi informacjami, aby zapobiec tym błędom lub je wykryć i skorygować przed zaakceptowaniem wydatków;
104. zauważa, że gdyby Komisja i niezależni audytorzy odpowiednio wykorzystali wszystkie dostępne informacje, szacowany poziom błędów w tym rozdziale byłby o 1,2 % niższy;
105. docenia fakt, że Komisja dołożyła znacznych starań, aby uprościć złożone procedury administracyjne przez wprowadzenie nowej definicji dodatkowego wynagrodzenia dla naukowców, usprawnienie programu prac inicjatywy „Horyzont 2020” na lata 2018–2020, ukierunkowane wspieranie przedsiębiorstw typu start-up i innowatorów oraz powszechniejsze wykorzystanie uproszczonych form kosztów; zauważa jednak, że zdaniem Trybunału dalsze upraszczanie ram prawnych daje nowe możliwości, ale również wiąże się z ryzykiem;
106. odnotowuje fakt, że Trybunał zbadał kwestię wyników projektów w dziedzinie badań naukowych i innowacji; jest jednak zdania, że wyniki te należy uznać za wstępne, jeżeli wziąć rezultaty, koszty i rozpowszechnienie;

Roczne sprawozdanie z działalności Dyrekcji Generalnej ds. Badań Naukowych i Innowacji (DG R&I)

107. zauważa, że w myśl strategii „Europa 2020” i zgodnie z planem strategicznym na lata 2016–2020 DG R&I dąży do czterech celów:
 - a) nowy impuls dla zatrudnienia, wzrostu i inwestycji;
 - b) połączony jednolity rynek cyfrowy;
 - c) stabilna unia energetyczna z perspektywiczną polityką w kwestii zmiany klimatu; oraz
 - d) silniejsza pozycja Europy na arenie międzynarodowej;
108. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że aby osiągnąć te cele, komisarz Carlos Moedas określił trzy priorytety: „otwarte innowacje”, „otwarta nauka” i „otwarcie na świat”;
109. zauważa, że do pomiaru postępów w osiąganiu wyznaczonych celów DG R&I stosuje pięć kluczowych wskaźników efektywności:
 - a) udział środków przeznaczonych na pomoc dla małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP) w programie „Horyzont 2020”, by podjąć wyzwania społeczne oraz wspierać technologie prorozwojowe i przemysłowe, oraz udział wkładu finansowego Unii przydzielanego z instrumentu dla MŚP;
 - b) udział nowych podmiotów wśród wybranych wnioskodawców w programie „Horyzont 2020”;

- c) wydatki związane klimatem i ze zrównoważonym rozwojem w programie „Horyzont 2020”;
- d) udział państw trzecich w programie „Horyzont 2020”;
- e) udział dotacji przyznanych w terminie nieprzekraczającym 245 dni;
110. zauważa, że w odpowiedziach na pytania wymagające odpowiedzi na piśmie DG R&I opublikowała listę krajów, do których skierowała zalecenia (zalecenia dla poszczególnych krajów); wzywa DG R&I, by publikowała swoje propozycje zaleceń dla poszczególnych krajów bezpośrednio w rocznym sprawozdaniu z działalności, o co niejednokrotnie apelował Parlament;
111. przypomina, że oceną siódmego programu ramowego w zakresie badań zajęto się w poprzedniej rezolucji w sprawie udzielenia absolutorium ⁽¹⁾;
112. z zadowoleniem przyjmuje postępy w osiągnięciu ogólnych kluczowych wskaźników efektywności dyirekcji dotyczących programu „Horyzont 2020”:
- a) 23,9 % wkładu finansowego Unii przeznaczono na MŚP (cel na 2020 r. to 20 %);
- b) 55 % wybranych wnioskodawców to nowe podmioty (cel na 2020 r. to 70 %);
- c) 26 % wkładów finansowych Unii miało związek z klimatem (cel na 2020 r. to 25 %);
- d) 54,9 % wkładów finansowych UE mało związek ze zrównoważonym rozwojem (cel na 2020 r. to 60 %);
- e) państwa trzecie uczestniczą w 3,6 % projektów programu „Horyzont 2020” (cel na 2020 r. to 4,73 %);
- f) w 91 % przypadków DG R&I udzieliła dotacji w czasie nieprzekraczającym 245 dni (cel na 2020 r. to 100 %);
113. zaznacza, że rozkład terytorialny środków z programu „Horyzont 2020” jest mocno ograniczony, gdyż 72,5 % środków z tego programu (12,121 mld EUR) trafia do Niemiec (3,464 mld EUR), Zjednoczonego Królestwa (3,083 mld EUR), Francji (2,097 mld EUR), Hiszpanii (1,813 mld EUR) i Włoch (1,664 mld EUR);
114. zauważa, że w 2016 r. z uczestnikami z państw trzecich podpisano 183 umowy o udzielenie dotacji z programu „Horyzont 2020”; zwraca uwagę, że 299,5 mln EUR przyznano uczestnikom ze Szwajcarii na podstawie umów o udzielenie dotacji podpisanych w 2016 r., a wkład Szwajcarii do programu „Horyzont 2020” wyniósł 180,9 mln EUR; nie zgadza się, by jedno z najbogatszych państw na świecie korzystało ze „statusu beneficjenta netto”; zwraca się do Komisji, by przedstawiła wniosek w sprawie rozporządzenia, które zniweluje tę nierównowagę;
115. odnotowuje sukces wspólnego centrum wsparcia oraz jego wkład w upraszczanie oraz udzielanie porad prawnych i technicznych; zwraca się do DG R&I o wyjaśnienie, jakie środki upraszczające zamierza zaproponować na okres po roku 2020;
116. przyjmuje do wiadomości środki na płatności DG R&I na rok 2016:

Środki na płatności DG R&I, w tym wkład EFTA

Tryb zarządzania	Wykonanie	
	w milionach EUR	Punkty procentowe
Współdelegowane lub subdelegowane innym dyrekcjom generalnym	161,20	5,34
DG R&I bezpośrednio	1 878,28	62,17

⁽¹⁾ Ust. 120 i 121 swojej rezolucji z dnia 27 kwietnia 2017 r. zawierającej uwagi stanowiące integralną część decyzji w sprawie absolutorium z wykonania budżetu ogólnego Unii Europejskiej za rok budżetowy 2015, sekcja III – Komisja i agencje wykonawcze (Dz.U. L 252 z 29.9.2017, s. 28).

Tryb zarządzania	Wykonanie	
	w milionach EUR	Punkty procentowe
DG R&I na rzecz organów ustanowionych na mocy art. 185	86,40	2,86
DG R&I na rzecz EBI		10,35
DG R&I na rzecz wspólnych przedsiębiorstw	582,37	19,28
Razem	3 020,97	100 %

117. podkreśla, że 14,39 % budżetu, czyli niemal 444 mln EUR, wykonano za pośrednictwem instrumentów finansowych;
118. zaznacza również, że 39,36 % budżetu DG R&I (w 2015 r. 28,14 %) powierzono podmiotom spoza Komisji, przede wszystkim w celu zrealizowania części programów ramowych w ramach (pośredniego) zarządzania dotacjami i systemów kontroli instrumentów finansowych;
119. z zainteresowaniem odnotowuje fakt, że DG R&I wprowadziła strategię nadzoru nad instrumentami finansowymi, i chciałby wiedzieć, jak DG R&I ustala, czy osiągnięto cele finansowe i badawcze;
120. zauważa, że DG R&I szacuje ogólny poziom wykrytych błędów na 4,42 %, a poziom błędu resztowego na 3,03 %;
121. odnotowuje fakt, że Komisja szacuje łączną kwotę obciążoną ryzykiem w chwili zamknięcia na 73,5 do 104 mln EUR;
122. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że DG R&I przeprowadziła analizę opłacalności bezpośredniego i pośredniego zarządzania dotacjami;
123. ubolewa, że DG R&I ponownie wydała zastrzeżenie przekrojowe dotyczące poziomu błędu resztowego w zestawieniach wydatków poniesionych w siódmym programie ramowym w zakresie badań, który ta DG realizuje bezpośrednio;
124. przypomina, że w ust. 76 rezolucji w sprawie udzielenia Komisji absolutorium za 2015 r. wezwał Komisję do „opracowania na koniec bardziej miarodajnego podejścia opartego na ryzyku oraz wykorzystania w razie potrzeby szczegółowych zastrzeżeń”;

Działania, jakie należy podjąć

125. wzywa DG R&I, by w rocznym sprawozdaniu z działalności zamieszczała propozycje zaleceń dla poszczególnych krajów;
126. apeluje do DG R&I o wypełnienie zaleceń Służby Audytu Wewnętrznej, która stwierdziła uchybienia w zapewnianiu spójnego podejścia do monitorowania projektów we wszystkich instytucjach wykonawczych programu „Horyzont 2020”;
127. wzywa DG R&I do złożenia sprawozdania z postępów Wspólnej Służby Audytu w doskonaleniu procedur wewnętrznych;
128. apeluje do DG R&I o poinformowanie właściwej komisji Parlamentu o strategii nadzoru nad instrumentami finansowymi i o metodach ustalania, czy osiągnięto cele finansowe i badawcze;
129. wzywa DG R&I do wyjaśnienia właściwej komisji Parlamentu, jakie działania podjęto, by uniknąć zastrzeżeń przekrojowych dotyczących poziomu błędu resztowego w zestawieniach poniesionych wydatków;
130. uważa, że w projektach w dziedzinie badań i innowacji oraz w działaniach koordynacyjnych i wspierających standardy i normalizacja wspierają oddziaływanie wyników badawczych na różnych poziomach gotowości technologicznej, ponieważ zwiększają zbywalność i możliwość przenoszenia innowacyjnych produktów i rozwiązań; odnotowuje ponadto, że standardy i powiązane działania wspierają rozpowszechnianie wyników projektów programu „Horyzont 2020” przez upowszechnianie wiedzy również po zakończeniu projektów przez jej publiczne udostępnianie; zwraca się do Komisji o zwiększenie udziału normalizacji w kolejnych zaproszeniach do składania wniosków oraz o opracowanie kluczowych wskaźników efektywności uwzględniających działalność normalizacyjną;

Spójność gospodarcza, społeczna i terytorialna

Wprowadzenie

131. zauważa, że według „Siódmego raportu na temat spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej” (COM(2017) 583) konwergencja to z jednej strony delikatny proces, który kryzysy gospodarcze mogą łatwo zatrzymać i odwrócić, ale z drugiej strony inwestycje publiczne mogą złagodzić skutki kryzysów;
132. wyraża zadowolenie, że w 2016 r. zatrudnienie osiągnęło ponownie poziom sprzed kryzysu z 2008 r., czyli 71 %, lecz sytuacja znacznie różni się w całej Unii i wskaźnik ten utrzymuje się wyraźnie poniżej celu strategii „Europa 2020”, który wynosi 75 %; zauważa z zaniepokojeniem, że wskaźniki bezrobocia są nadal zbyt wysokie, zwłaszcza wśród ludzi młodych i długotrwale bezrobotnych;
133. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że w odpowiedzi na pytania Parlamentu DG REGIO uszczegółowiła zalecenia dla poszczególnych krajów;
134. jest świadom, że niektóre przepisy zmienionego rozporządzenia finansowego dotyczące polityki spójności mają wejść w życie z mocą wsteczną;
135. wyraża zaniepokojenie, że takie zmiany mogą być źródłem dodatkowych błędów, ponieważ programy i projekty były wybierane na podstawie przepisów, które weszły w życie w dniu 1 stycznia 2014 r.;

Ustalenia Trybunału

136. zauważa, że Trybunał po raz pierwszy wydał opinię z zastrzeżeniami na temat legalności i prawidłowości płatności leżących u podstaw rozliczeń; podkreśla, że błędy nadal występują częściej w systemach zwrotu kosztów niż w systemach uprawnień; zwraca jednak uwagę, że dane z działu „Spójność gospodarcza, społeczna i terytorialna” nie zmieniły się istotnie w porównaniu do poprzedniego roku;
137. przypomina, że w 2016 r. kwota dostępna w dziale „Spójność gospodarcza i społeczna” wyniosła 51,25 mld EUR, co stanowi 33 % budżetu Unii;
138. zauważa, że Trybunał szacuje poziom błędów w tym obszarze polityki na 4,8 %; ponadto Trybunał zaznaczył, że szacowany poziom błędów w obszarze spójności nie obejmuje kwoty 2,5 mld EUR wypłaconej na rzecz instrumentów finansowych w 2016 r., zdaniem Trybunału – poza okresem kwalifikowalności określonym w art. 56 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 1083/2006 (sprawozdanie roczne Trybunału za rok 2016, pkt 6.20–6.21); zauważa, że wypłaty te odpowiadałyby szacowanemu poziomowi błędów w wysokości 2 % w wydatkach UE ogółem (sprawozdanie roczne Trybunału za rok 2016, ramka 1.2, przypis 1);
139. zwraca uwagę, że błędy w obszarze polityki spójności stanowią 43 % ogólnego szacowanego poziomu błędów, który wynosi 3,1 %; zauważa, że jednym z powodów wysokiego poziomu błędów jest złożony charakter regulacji Unii i państw członkowskich;
140. zauważa, że Trybunał przeanalizował próbę 180 transakcji z 54 płatności okresowych z lat 2007–2013, dotyczących 92 projektów Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR), 36 projektów Funduszu Spójności (FS), 40 projektów Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS), 11 instrumentów finansowych EFRR i jednego instrumentu finansowego EFS;
141. wzywa Komisję do należytego uwzględnienia uwag Trybunału, który stwierdził nieścisłości w analizie wyników co najmniej czterech z dwunastu instrumentów finansowych EFRR i EFS przeanalizowanych w rocznym sprawozdaniu Trybunału za 2016 r.; podziela obawy Trybunału, który podkreśla, że błędy te prowadzą do zawyżania wyników i jeśli nie zostaną skorygowane, mogą sztucznie zwiększać deklarowaną kwotę wydatków kwalifikowalnych w momencie zamknięcia, zwłaszcza w przypadku funduszy gwarancyjnych;
142. zauważa również, że 42 % błędów wynika z ujęcia kosztów niekwalifikowalnych w zestawieniach wydatków, 30 % dotyczy poważnego naruszenia przepisów o zamówieniach publicznych, a 28 % – niekwalifikowalnych projektów, działań lub beneficjentów;
143. zauważa z ubolewaniem, że jednym z głównych źródeł błędów we wszystkich wydatkach w dziale „Spójność gospodarcza, społeczna i terytorialna” nadal jest naruszanie przepisów w dziedzinie zamówień publicznych; zaznacza, że poważne naruszenia przepisów o zamówieniach publicznych obejmują bezpośrednie udzielanie dodatkowych zamówień lub zlecanie dodatkowych robót lub usług bez podania uzasadnienia, niezgodne z prawem wykluczanie oferentów, konflikty interesów i dyskryminujące kryteria wyboru; uważa, że dla przeciwdziałania błędom i nadużyciom podstawowe znaczenie ma polityka pełnej przejrzystości informacji o wykonawcach i podwykonawcach;

144. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że Trybunał podkreślił, że projekty realizowane z wykorzystaniem uproszczonych form kosztów są mniej podatne na wystąpienie błędów niż projekty, w których stosuje się zwrot kosztów faktycznie poniesionych;
145. jest zaniepokojony faktem, że w próbie znalazły się również trzy „duże projekty” wymagające zatwierdzenia przez Komisję, do których organy państw członkowskich nie przedstawiły niezbędnych wniosków w terminie wyznaczonym na 31 marca 2017 r.; zauważa, że Komisja powinna zatem przystąpić do odzyskania wydatków;
146. wyraża niezadowolenie z faktu, że podobnie jak w latach poprzednich poziom błędu mógł niższy o 3,7 punktów procentowych, czyli mógł wynieść 1,1 %, gdyby państwa członkowskie wykorzystywały dostępne im informacje do zapobieżenia błędom lub wykrycia i skorygowania ich w kontrolach pierwszego szczebla, przed zgłoszeniem wydatków Komisji;
147. wyraża zaniepokojenie faktem, że w ciągu trzech lat od rozpoczęcia okresu programowania 2014–2020 państwa członkowskie wyznaczyły zaledwie 77 % organów ds. funduszy polityki spójności, do dnia 1 marca 2017 r. Komisja otrzymała końcowe zestawienia, w których wydatki obejmowały jedynie 0,7 % budżetu przyznanego na cały okres programowania, a do połowy 2017 r. opóźnienia w wykonaniu budżetu były większe niż w tym samym momencie w okresie programowania 2007–2013; zauważa, że w tej sytuacji zobowiązania pozostające do spłaty na koniec bieżącego okresu finansowania mogą być nawet wyższe niż w okresie poprzednim;
148. docenia fakt, że w rozdziale „Spójność gospodarcza, społeczna i terytorialna” znalazła się również sekcja dotycząca wyników projektów; ubolewa jednak, że w sekcji tej skupiono się głównie na danych ilościowych, tj. na liczbie wdrożonych systemów pomiaru wyników;

Instrumenty inżynierii finansowej

149. przypomina, że zestawienie danych o postępach w finansowaniu i wdrażaniu instrumentów inżynierii finansowej w 2016 r. opublikowano dopiero w dniu 20 września 2017 r., zatem Trybunał nie mógł wypowiedzieć się na temat;
150. odnotowuje najważniejsze liczby dotyczące 2016 r.:
- a) 25 państw członkowskich korzysta z instrumentów inżynierii finansowej, w tym wszystkie 25 w obszarze wspierania przedsiębiorstw, 11 w obszarze rozwoju obszarów miejskich, a 9 w obszarze efektywności energetycznej i energii ze źródeł odnawialnych;
 - b) w całej Unii istnieje 1 058 instrumentów inżynierii finansowej, w tym 77 funduszy powierniczych i 981 funduszy specjalnych;
 - c) 89 % z tych instrumentów inżynierii finansowej zapewnia wsparcie dla przedsiębiorstw, 7 % – wsparcie rozwoju obszarów miejskich, a 4 % – wsparcie efektywności energetycznej i energii ze źródeł odnawialnych;
 - d) płatności na rzecz instrumentów inżynierii finansowej wynoszą 16,4 mld EUR, w tym 11,3 mld EUR przypada na fundusze strukturalne;
 - e) płatności dla ostatecznych odbiorców wyniosły 15,2 mld EUR, w tym na fundusze strukturalne przypada 10,1 mld EUR, czyli 93 % łącznych wpłat na rzecz instrumentów inżynierii finansowej;
 - f) z informacji otrzymanych od 81 % instrumentów inżynierii finansowej, które przesłały odpowiednie sprawozdania, wynika, że koszty zarządzania i opłaty wyniosły 0,9 mld EUR, czyli 6,7 % łącznych płatności na rzecz tych instrumentów inżynierii finansowej;
 - g) zwrócono 8,5 mld EUR;
 - h) wsparto 314 000 ostatecznych odbiorców;
151. zwraca uwagę, że w kolejnych latach i okresach finansowania wykorzystanie instrumentów inżynierii finansowej gwałtownie wzrastało, przez co zwiększyła się złożoność finansowania z funduszy strukturalnych i powstało zagrożenie dla rozliczalności demokratycznej; zauważa, że według oczekiwań do końca 2020 r. za pośrednictwem instrumentów finansowych wykorzystanych zostanie 20,1 mld EUR z EFRR i FS;

152. w tym kontekście wyraża zaniepokojenie, że krajowe instytucje audytowe w niedostatecznym stopniu uwzględniły wdrażanie instrumentów inżynierii finansowej;
153. stwierdza, że 63 % (675) instrumentów inżynierii finansowej utworzono w Polsce (247), we Francji (152), na Węgrzech (139) i we Włoszech (137);
154. ubolewa, że 6,7 % łącznych płatności na rzecz instrumentów inżynierii finansowej (900 mln EUR) pochłonęły koszty zarządzania i opłaty; uważa, że kwota ta jest zbyt wysoka;
155. zauważa, że przekazywane dane wciąż zawierają błędy i rozbieżności; obejmuje to małe, ale istotne kwoty środków programu operacyjnego przyznanych w umowach o finansowaniu, ale nie wpłaconych na rzecz instrumentów inżynierii finansowej w momencie zamknięcia, wzrost płatności przyznanych niektórym instrumentom inżynierii finansowej po dniu 31 grudnia 2015 r., a w niektórych przypadkach wyższe wypłaty dla ostatecznych odbiorców niż dla instrumentów inżynierii finansowej ⁽¹⁾;

Roczne sprawozdanie z działalności Dyrekcji Generalnej ds. Polityki Regionalnej i Miejskiej (DG REGIO).

156. zauważa również, że ocena *ex post* EFRR/Funduszu Spójności wskazuje, że chociaż konwergencja regionalna w okresie programowania 2007–2013 była niewystarczająca, to bez polityki spójności wystąpiłaby dywergencja, ponieważ kryzys finansowy w latach 2007–2008 pogorszył warunki dla inwestycji i konwergencji;
157. podkreśla, że wszelkie wnioski dotyczące wyników są jeszcze wnioskami wstępnymi, gdyż wymagałyby pełniejszej analizy danych o wynikach programów na lata 2007–2013, która miała zakończyć się w sierpniu 2017 r.; zwraca się do Komisji o poinformowanie Komisji Kontroli Budżetowej o wynikach tej analizy;
158. zauważa, że w sprawozdaniach z wykonania w okresie finansowania 2014–2020 Komisja podaje, że wybrano ponad 50 000 projektów odpowiadających inwestycjom o łącznej wartości 64,1 mld EUR, w tym 45 000 projektów dotyczących nawiązania współpracy przedsiębiorstw z ośrodkami badawczymi, a ponad 380 000 MŚP otrzymało wsparcie ze środków polityki spójności, dzięki czemu powstało ponad 1 000 000 miejsc pracy;
159. zauważa, że Komisja informuje także, że w tym samym okresie finansowania przeznaczono ponad 75 mld EUR z EFRR i z FS na wsparcie celów unii energetycznej oraz przystosowania się do zmiany klimatu; ponadto wybrano ponad 5 000 projektów mających wspierać gospodarkę niskoemisyjną;
160. odnotowuje poniższą tabelę, w której przedstawiono łączne środki na zobowiązania i na płatności zatwierdzone w 2016 r.:

2016 r., w mln EUR	Zatwierdzone środki na zobowiązania	Zatwierdzone środki na płatności
Wydatki administracyjne w obszarze „Polityka regionalna i miejska”	16,75	24,52
Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego (EFRR) i inne działania regionalne	27 163,16	22 911,83
Fundusz Spójności (FS)	8 775,98	7 456,71
Instrument Pomocy Przedakcesyjnej – Rozwój regionalny oraz współpraca regionalna i terytorialna	54,14	522,95
Fundusz Solidarności	81,48	68,48
Razem	36 091,51	30 984,47

161. zauważa jednak, że te dane statystyczne niewiele mówią o zrównoważonym charakterze tych projektów i ich wynikach;

⁽¹⁾ Podsumowanie danych na temat postępów w finansowaniu i wdrażaniu instrumentów inżynierii finansowej zgłaszanych przez instytucje zarządzające zgodnie z art. 67 ust. 2 lit. j) rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006, s. 11.

162. przypomina, że przywiązuje dużą wagę do uwarunkowań *ex ante*, określających warunki sektorowe i horyzontalne tak, aby zapewnić skuteczne wydatkowanie środków z funduszy ESI; uważa, że spełnienie uwarunkowań *ex ante* oraz zatrzymanie 10 % płatności, co przewiduje zmienione rozporządzenie, powinno uprościć realizację projektów i zmniejszyć prawdopodobieństwo wystąpienia błędów; zauważa jednak, że w sprawozdaniu specjalnym Trybunału nr 15/2017 zakwestionowano rzeczywiste przełożenie takich działań na zmiany w terenie;
163. ubolewa, że do końca 2016 r. wyznaczono tylko 87 % (181 z 209) jednostek certyfikujących i nie wyznaczono jednostek certyfikujących dla 28 głównych programów (w Austrii wyznaczono taką jednostkę tylko dla 1 programu, w Belgii dla 2, w Niemczech dla 8, w Finlandii dla 1, we Francji dla 2, w Irlandii dla 2, we Włoszech dla 6, w Rumunii dla 4, na Słowacji dla 1, w Zjednoczonym Królestwie dla 1);
164. zauważa z zaskoczeniem, że główne trudności wskazane w procesie wyznaczania jednostek dotyczą stworzenia systemów informatycznych obejmujących nowe elementy sprawozdawczości i kształtu procedur w okresie 2014–2020, służące zapewnieniu wiarygodnego nadzoru instytucji zarządzających nad instytucjami pośredniczącymi;
165. ubolewa ponadto, że ogólnie do końca 2016 r. wybrano tylko 26,1 % projektów i wykorzystano tylko 3,7 % dostępnych funduszy strukturalnych, chociaż proces selekcji przyspieszył w 2017 r., uważa, że początkowe opóźnienia mogą spowodować, że na koniec obecnego okresu finansowania do spłaty pozostanie duża liczba zobowiązań; wzywa Komisję do dalszych starań o zwiększenie potencjału administracyjnego organów krajowych, regionalnych i lokalnych;
166. podkreśla, że wybór projektów przebiegał szczególnie wolno w Hiszpanii, na Cyprze, w Rumunii, Austrii, Czechach, na Chorwacji i Słowacji;
167. zauważa, że w związku z tym w większości programów operacyjnych (247 spośród 295) w rozliczeniach nie poświadczono żadnych kwot (miało miejsce „rozliczenie zerowe”), ponieważ do dnia 31 lipca 2016 r. nie zadeklarowano żadnych wydatków;
168. wyraża zadowolenie, że Komisja nie wykryła żadnych istotnej niespójności na podstawie wstępnych opinii pokontrolnych o otrzymanych pakietach dokumentów na potrzeby poświadczenia wiarygodności;
169. wyraża jednak zaniepokojenie faktem, że istotne braki wykazało 7 z 9 kontroli Komisji dotyczących programów operacyjnych lub obszarów wysokiego ryzyka (na Węgrzech w dziedzinie transportu, administracji elektronicznej i wdrażania programów operacyjnych, we Włoszech w dziedzinie sieci i mobilności oraz edukacji (priorytet 3) i w programach operacyjnych dotyczących pomocy technicznej, w Rumunii w programach operacyjnych dotyczących konkurencyjności i ochrony środowiska);
170. zauważa, że opinie dotyczące 278 z 322 systemów zarządzania i kontroli nie zawierają zastrzeżeń lub zawierają zastrzeżenia o umiarkowanych konsekwencjach; mając na uwadze, że w 40 przypadkach Komisja wydała opinię z zastrzeżeniami o istotnych konsekwencjach;
171. zauważa, że Komisja oblicza łączną kwotę obciążoną ryzykiem w chwili dokonywania płatności na 644,7 do 1 257,3 mln EUR oraz że wykonując swoje zadania nadzorcze, zastosowała w 2016 r. korekty finansowe na kwotę 481 mln EUR;
172. zauważa, że według szacunków Komisji ogólny średni poziom błędów w płatnościach w 2016 r. w odniesieniu do programów EFRR i FS na lata 2007–2013 wynosi 2,2 % do 4,2 %, a poziom błędów resztowego w momencie zamknięcia – około 0,4 %; podkreśla, że dział „Spójność” kolejny raz miał największy wpływ na ogólnie szacowany poziom błędów za 2016 r., przed działami „Zasoby naturalne”, „Konkurencyjność” i „Globalny wymiar Europy”; wzywa Komisję do utrzymania współpracy z państwami członkowskimi w celu poprawy ich systemów zarządzania i kontroli oraz do dalszego korzystania z dostępnych prawnych narzędzi nadzorczych, aby zapewnić korektę wszystkich istotnych błędów;
173. zauważa, że Komisja odnotowała 68 zastrzeżeń dotyczących przeszłych okresów i 2 zastrzeżenia w bieżącym okresie finansowania;

Kwestie szczegółowe

Grecja

174. z zadowoleniem przyjmuje starania DG REGIO o osiągnięcie postępów w kwestii wykazu projektów priorytetowych w Grecji;

175. w związku z tym z zadowoleniem przyjmuje:

- a) wydanie czterech koncesji na budowę autostrad (Ateny-Saloniki, Korynt-Tripoli-Kalamata, Korynt-Patras i Patras-Janina, łącznie ponad 1 000 km dróg), które już funkcjonują i są bardzo dobrze oceniane przez użytkowników;
- b) program „oszczędności energii w gospodarstwach domowych” (połączenie instrumentów inżynierii finansowej z dotacjami), dzięki któremu poprawiono efektywność energetyczną 46 000 gospodarstw domowych i stworzono 6 000 miejsc pracy; zainteresowanie programem było tak duże, że niezwłocznie powstał kolejny, na lata 2014–2020;
- c) instrumenty finansowe, zwłaszcza instrument JEREMIE, pozwalający na stworzenie lub utrzymanie ponad 20 000 miejsc pracy;
- d) system recept elektronicznych, w którym zarządza się miesięcznie ponad 5,5 mln recept elektronicznych i 2,4 mln skierowań na badania diagnostyczne, w którym uczestniczy 50 000 lekarzy i 13 000 aptek i który przyniósł greckiemu budżetowi znaczne oszczędności w dziedzinie zdrowia publicznego;

176. ubolewa natomiast z powodu:

- a) poważnych opóźnień w rozbudowie metra w Atenach (przedłużenie linii 3 do Pireusu) i budowie głównej linii metra w Salonikach, a w konsekwencji – przedłużenia realizacji tych projektów na okres programowania 2014–2020;
- b) anulowania lub opóźnienia niektórych kluczowych projektów dotyczących kolei, branży cyfrowej i energetyki, które zostały odwołane lub opóźnione, a w konsekwencji – przedłużenia ich realizacji lub przeniesienia ich całości na okres programowania 2014–2020;
- c) niewykonania znacznej części infrastruktury niezbędnej do zagospodarowania ścieków i odpadów stałych;

177. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że OLAF zakończył dochodzenie administracyjne dotyczące czeskiego projektu „Bocianie gniazdo”; odnotowuje fakt, że czeskie media podały do wiadomości akta tej sprawy; wyraża ubolewanie z powodu poważnych nieprawidłowości stwierdzonych przez OLAF;

178. wzywa DG REGIO do odzyskania współfinansowania unijnego, w wysokości 1,67 mln EUR, oraz do nałożenia koniecznych sankcji;

179. odnotowuje, że z dniem 25 stycznia 2018 r. Republika Czeska wycofały z finansowania Unii projekt „Bocianie gniazdo” oraz że zgodnie z zasadą pomocniczości projekt ten jest już w Czechach przedmiotem kontroli sądowej;

180. jest zaniepokojony uwagą Komisji, że odsetek udzielonych umów, na które otrzymano tylko jedną ofertę, wynosi na Węgrzech 36 %; odnotowuje, że średnia unijna wynosi 17 %; wzywa Komisję do promowania konkurencji w procedurach przetargowych;

181. z zadowoleniem przyjmuje pozytywną ocenę 10 lat obowiązywania mechanizmu współpracy i weryfikacji dla Bułgarii i Rumunii⁽¹⁾; jest zaniepokojony niedawnym krokiem w tył w walce z korupcją na dużą skalę w Bułgarii i Rumunii; wzywa Komisję do wsparcia i mobilizowania organów ścigania i antykorupcyjnych w obydwu państwach członkowskich; podkreśla imponujące osiągnięcia agencji antykorupcyjnej w Rumunii pod względem rozwiązywania przypadków korupcji na średnią i dużą skalę; podkreśla, że utrzymanie tych wysiłków ma nadrzędne znaczenie dla skonsolidowania walki z korupcją;

182. potępia niedawną zbrodnię na słowackim dziennikarzu, która może być związana z jego pracą dochodzeniową; wzywa Komisję do informowania Parlamentu o unijnych funduszach rolnych na Słowacji;

183. zauważa, że OLAF przeprowadził również dochodzenia administracyjne w sprawie pożyczek udzielonych grupie Volkswagen przez Europejski Bank Inwestycyjny (EBI);

184. przyjmuje do wiadomości oświadczenie prezesa EBI Wenera Hoyera, w którym stwierdził on, co następuje: „Nadal nie można wykluczyć, że jedna z naszych pożyczek, a mianowicie pożyczka dla Volkswagen Antrieb BRI na kwotę 400 mln EUR, miała związek z opracowaniem technologii kontroli emisji w czasie, kiedy tworzone i stosowane oprogramowanie ograniczające skuteczność działania. Przeanalizujemy wnioski OLAF i rozważymy wszelkie dostępne stosowne działania. [...] Głęboko dotknęła nas ocena zawarta w dochodzeniu OLAF, a mianowicie że EBI został wprowadzony w błąd przez Volkswagen w kwestii stosowania urządzeń ograniczających skuteczność działania.”;

⁽¹⁾ Badanie pt. „Assessment of the 10 years' Cooperation and Verification Mechanism for Bulgaria and Romania” (Ocena 10 lat obowiązywania mechanizmu współpracy i weryfikacji dla Bułgarii i Rumunii), na zlecenie DG IPOL, Departament Tematyczny D ds. Budżetu.

Roczne sprawozdanie z działalności Dyrekcji Generalnej ds. Zatrudnienia, Spraw Społecznych i Włączenia Społecznego (DG EMPL)

185. zauważa, że DG EMPL podkreśla swój wkład w osiągnięcie celów strategii „Europa 2020”:
- w trzecim kwartale 2016 r. wskaźnik zatrudnienia osób w wieku od 20 do 64 lat na szczeblu Unii wyniósł 71,2 %; po raz pierwszy wskaźnik ten jest wyższy niż w 2008 r. (70,3 %) i jeśli ta tendencja się utrzyma, to możliwe będzie osiągnięcie celu zapisanego w strategii „Europa 2020”;
 - łącznie bezrobocie nadal spada i obecnie kształtuje się na poziomie 10 % zarówno w Unii, jak i w strefie euro; niemniej stopa bezrobocia wśród ludzi młodych i bezrobocie długotrwałe nadal stanowią poważne wyzwania dla Unii mimo odnotowanego spadku z 19,5 % w grudniu 2015 r. do 18,6 % w grudniu 2016 r. i z 4,3 % w trzecim kwartale 2015 r. do 3,8 % w trzecim kwartale 2016 r.;
 - ożywieniu gospodarczemu zapoczątkowanemu w 2013 r. towarzyszył stały, choć niewystarczający spadek poziomu ubóstwa mierzonego jako odsetek osób zagrożonych ubóstwem, który zmniejszył się z 24,7 % w 2012 r. do 23,7 % w 2015 r., jednak ożywienie gospodarcze nadal nie obejmuje wszystkich części społeczeństwa, a w 2016 r. 118 mln osób było zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym (o 1,7 mln osób więcej niż w 2008 r.), co wyraźnie odbiega od celu strategii „Europa 2020” dotyczącego ubóstwa i wykluczenia społecznego;
 - inwestycje w poprawę warunków mobilności geograficznej i zawodowej przy jednoczesnym przeciwdziałaniu ryzyku zakłóceń i nadużyć przyczyniły się do stopniowego wzrostu wskaźnika mobilności wewnątrz Unii, który w 2015 r. osiągnął 3,6 % mieszkańców;
186. ubolewa jednak, że nierówności w dystrybucji dochodów wzrosły w latach 2013–2014 r. i chociaż w ogólnym ujęciu od tego czasu utrzymują się one na stałym poziomie, w niektórych przypadkach stale rosną; jest zaniepokojony faktem, że osoby stanowiące najbogatsze 20 % populacji dysponowało dochodem netto, który był około pięć razy większy niż dochód osób stanowiących najuboższe 20 % populacji w 2016 r., przy czym między różnymi krajami występowały duże dysproporcje (a w niektórych krajach dochodziło do pogłębiania się nierówności);
187. z zadowoleniem przyjmuje „Ocenę *ex post* EFS za okres programowania 2007–2013”, którą ukończono w dniu 12 grudnia 2016 r.; zauważa, że w ocenie wykazano, że do końca 2014 r. co najmniej 9,4 mln mieszkańców Europy znalazło pracę dzięki wsparciu z EFS, 8,7 mln osób zdobyło nowe kwalifikacje lub dyplomy, a 13,7 mln uczestników podaje, że osiągnęli inne pozytywne wyniki, np. podnieśli swoje kompetencje; zwraca uwagę, że według symulacji makroekonomicznych EFS pozytywnie wpłynął również na produkt krajowy brutto (PKB) w 28 państwach członkowskich (wzrost o 0,25 %) i wydajność;
188. zauważa, że takie dane liczbowe istotnie wskazują na występowanie pozytywnej tendencji, ale nie mówią wiele o wynikach i zrównoważonym charakterze podjętych działań;
189. zdecydowanie krytykuje DG EMPL za nieprzedstawienie propozycji zaleceń dla poszczególnych krajów, mimo że Parlament wielokrotnie o to apelował;
190. odnotowuje poniższą tabelę, w której przedstawiono łączne środki na zobowiązania i środki na płatności zatwierdzone w 2016 r.:

2016 r., w mln EUR	Zatwierdzone środki na zobowiązania	Zatwierdzone środki na płatności
Europejski Fundusz Społeczny (EFS) i tym Inicjatywa na rzecz zatrudnienia ludzi młodych (YEI)	12 438,2	8 132
Europejski Fundusz Pomocy Najbardziej Potrzebującym (FEAD)	534,7	278
Europejski fundusz dostosowania do globalizacji	27,6	27,6
Instrument Pomocy Przedakcesyjnej – Rozwój zasobów ludzkich (IPA-HRD)	0	82,3

2016 r., w mln EUR	Zatwierdzone środki na zobowiązania	Zatwierdzone środki na płatności
Zarządzanie bezpośrednie (program na rzecz zatrudnienia i innowacji społecznych, program „Prawa, równość i obywatelstwo”, Erasmus +) i agencje	289	275
Razem	13 290	8 795

191. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że DG EMPL opracowała metodologię corocznej oceny wyników programów, ale ma wątpliwości co do wartości informacyjnej takich kryteriów jak „dobre”, „dopuszczalne” lub „słabe”;
192. jest zaniepokojony faktem, że do marca 2017 r. wyznaczono tylko 87 % instytucji certyfikujących;
193. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że do dnia 15 lutego 2017 r. DG EMPL otrzymała pełen pakiet dokumentów na potrzeby poświadczenia wiarygodności rachunków, w tym sprawozdania finansowe, roczne sprawozdania z kontroli i opinie pokontrolne na temat sprawozdań finansowych, systemu zarządzania i kontroli oraz legalności i prawidłowości transakcji leżących u podstaw rozliczeń, poświadczenie wiarygodności i roczne podsumowanie wszystkich programów; zauważa, że ogólnie rzecz biorąc, DG EMPL przedstawiła tylko drobne uwagi i zatwierdziła roczne sprawozdanie finansowe;
194. z zadowoleniem przyjmuje również fakt, że do końca 2016 r. DG EMPL wykonała swój wieloletni plan audytu, na podstawie którego skontrolowano 89 z 92 instytucji audytowych i 115 z 118 programów operacyjnych;
195. zauważa, że w 2016 r. DG EMPL wprowadziła korekty finansowe na kwotę 255,8 mln EUR, łączna kwota zaakceptowanych lub postanowionych korekt finansowych w okresie programowania 2007–2013 na koniec 2016 r. wyniosła 1 454 mln EUR, a w tym samym okresie państwa członkowskie zgłosiły korekty finansowe na kwotę 2 253,8 mln EUR;
196. ubolewa, że DG EMPL utrzymała lub wydała uwagi dotyczące:
- systemów zarządzania i kontroli w jednym z programów operacyjnych EFS we Włoszech w okresie programowania 2000–2006 (ryzyko wizerunkowe);
 - systemów zarządzania i kontroli w 23 określonych programach operacyjnych EFS w okresie programowania 2007–2013, oraz
 - systemów zarządzania i kontroli trzech programów operacyjnych EFS lub Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych i jednego programu operacyjnego FEAD w okresie programowania 2014–2020;
197. zwraca uwagę, że szacunkowa łączna kwota obciążona ryzykiem dla odpowiednich wydatków z 2016 r. wynosi 279 mln EUR;

Kwestie szczegółowe

Inicjatywa na rzecz zatrudnienia ludzi młodych (YEI)

198. otrzymał informacje o wstępnych wynikach badania dotyczącego realizacji YEI, które przedstawiają się następująco:
- do końca 2016 r. liczba młodych ludzi, którzy nie pracują, nie kształcą się ani nie szkolą zawodowo (młodzież NEET), a wzięli udział w projektach wspieranych przez YEI i służących podnoszeniu umiejętności lub zdobyciu doświadczenia zawodowego, wzrosła trzykrotnie w porównaniu z końcem 2015 r. (z 0,5 do 1,3 mln osób);
 - 712 000 spośród nich to bezrobotni i nieaktywni uczestnicy, którzy nie kształcą się ani nie szkolą zawodowo, a wzięli udział w działaniach finansowanych z YEI; ponad połowa z nich (ok. 346 000 bezrobotnych i nieaktywnych zawodowo uczestników, którzy nie uczą się ani nie szkolą zawodowo) po zakończeniu tych działań rozpoczęła kształcenie lub szkolenie, zdobyła kwalifikacje lub zatrudnienie (obejmuje to również działalność na własny rachunek);
 - we Włoszech ocena porównawcza wykazała, że nowe innowacyjne działania w dużej mierze wspierane przez YEI zwiększyły szanse młodych ludzi na znalezienie zatrudnienia o 7,8 %, choć między poszczególnymi regionami występują znaczne różnice wykazujące większe trudności w obszarach o najwyższej stopie bezrobocia młodzieży;

199. ponadto zauważa, że:

- a) Włochy i Hiszpania dzięki działaniom YEI zmobilizowały znaczną liczbę młodzieży NEET, chociaż poziom bezrobocia młodzieży w tych krajach jest wciąż wysoki;
- b) Słowacja skupiła się w mniejszym stopniu na programach robót publicznych dla młodych ludzi, a bardziej na skuteczniejszych środkach, takich jak zwiększona dostępność szkoleń zawodowych;
- c) we Włoszech ocena porównawcza wykazała, że nowe innowacyjne działania w dużej mierze wspierane przez YEI zwiększyły szanse młodych ludzi na znalezienie zatrudnienia o 7,8 %, choć między poszczególnymi regionami występują znaczne różnice;
- d) w Portugalii współfinansowane programy przedsiębiorczości ludzi młodych przyniosły lepsze wyniki niż środki dotyczące szkolnictwa wyższego;
- e) Grecja stwierdziła, że istnieje potrzeba zmiany systemu bonów na usługi w obszarze zatrudniania młodzieży i szkoleń;
- f) w Polsce 62 % uczestników działań YEI otrzymało ofertę zatrudnienia, szkolenia lub kształcenia, a poziom zadowolenia uczestników był ogólnie wysoki;

200. ubolewa jednak, że wykorzystano zaledwie 30 % dostępnych funduszy, co odpowiada początkowym płatnościom zaliczkowym i płatnościom okresowym;

201. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że do października 2017 r. wszystkie państwa członkowskie mające spełnić uwarunkowania *ex ante* dotyczące Romów (Austria, Belgia, Bułgaria, Francja, Grecja, Hiszpania, Litwa, Niemcy, Polska, Portugalia, Republika Czeska, Rumunia, Słowacja i Węgry) spełniły je i posiadają krajową strategię integracji Romów;

202. zauważa, że w okresie programowania 2014–2020 dwa priorytety inwestycyjne EFS dotyczą bezpośrednio niedyskryminacji i integracji Romów (zob. tabela poniżej);

Priorytet inwestycyjny (PI)	Państwa członkowskie, które wybrały dany PI	Środki finansowe (mln EUR)
Zwalczanie wszelkich form dyskryminacji i wspieranie równych szans	11 państw członkowskich (BE, CY, CZ, DE, ES, FR, GR, IE, PL, PT i SK).	447
Integracja społeczno-gospodarcza społeczności marginalizowanych, takich jak Romowie	12 państw członkowskich (AT, BE, BG, CZ, ES, FR, GR, HU, IT, PL, RO i SK).	1 600 Większość środków (1,2 mln EUR) przekazano: BG, CZ, HU i RO.

203. zauważa, że Europejski Fundusz Dostosowania do Globalizacji posiadający maksymalny roczny budżet wynoszący 150 mln EUR uruchomił jedynie 28 mln EUR na zobowiązania z rezerwy w 2016 r. na rzecz ośmiu państw członkowskich;

Działania, jakie należy podjąć

204. w związku z tym wzywa państwa członkowskie i Komisję, by w okresie finansowania po 2020 r. zwróciły większą uwagę na:

- a) tworzenie unijnej wartości dodanej z wykorzystaniem polityki spójności;
- b) silniejszą koordynację między spójnością, zarządzaniem gospodarczym i europejskim semestrem, z uwzględnieniem m.in. pozytywnych bodźców do wzmocnienia realizacji celów polityki spójności w dążeniu do pokonania dysproporcji i nierówności określonych w Traktatach, w trzech jej wymiarach – gospodarczym, społecznym i terytorialnym;

- c) opracowanie systemu umożliwiającego koncentrowanie środków finansowych z polityki spójności w regionach, które najbardziej tego potrzebują;
 - d) zapewnienie strategicznego wsparcia administracyjnego dla regionów mających trudności w absorpcji finansowania;
 - e) opracowanie jednolitego zbioru przepisów dotyczących funduszy strukturalnych;
 - f) postępy w stosowaniu zasady jednorazowej kontroli;
 - g) szybszą realizację programów i projektów, z myślą o przestrzeganiu siedmioletniego okresu finansowego (nie n + 3);
 - h) umożliwienie krajowym instytucjom audytowym objęcie kontrolą instrumentów finansowych w ramach budżetu Unii, ograniczenie liczby instrumentów finansowych i wprowadzenie bardziej rygorystycznych zasad sprawozdawczości ze strony zarządzających funduszami, w tym grupy EBI i innych międzynarodowych instytucji finansowych w odniesieniu do wykonania i osiągniętych rezultatów, by zwiększyć przejrzystość i rozliczalność;
 - i) uwzględnianie wniosków wyciągniętych z obecnego okresu oraz potrzeby większego uproszczenia w celu ustanowienia zrównoważonego systemu zapewniającego osiągnięcie rezultatów i należyte zarządzanie finansami bez nadmiernego obciążenia administracyjnego, które zniechęciłoby potencjalnych beneficjentów i prowadziłyby do liczniejszych błędów;
 - j) zrównoważenie geograficzne i społeczne, aby inwestycje były realizowane tam, gdzie są najbardziej potrzebne;
205. nalega, aby DG REGIO i DG EMPL zamieszczały w rocznych sprawozdaniach z działalności propozycje zaleceń dla poszczególnych krajów, do czego wielokrotnie wzywał Parlament;
206. wzywa DG REGIO:
- a) aby po zakończeniu odpowiednich postępowań sądowych składała właściwej komisji Parlamentu sprawozdania dotyczące poszczególnych dochodzeń prowadzonych przez OLAF;
 - b) aby w ramach działań podejmowanych w następstwie udzielenia absolutorium za rok budżetowy 2016 przedstawiła właściwej komisji Parlamentu sprawozdanie z postępów we wszystkich wspomnianych wyżej projektach;
207. wzywa EBI do przeanalizowania ustaleń OLAF w trybie pilnym i wyciągnięcia stosownych wniosków; wzywa EBI do poinformowania Parlamentu o wyciągniętych wnioskach i podjętych działaniach;
208. wzywa Komisję, by zachęcała do stosowania uproszczonych opcji kosztów wprowadzonych na mocy przeglądu rozporządzenia finansowego;
209. wzywa DG EMPL do wykonania zaleceń Służby Audytu Wewnętrznego dotyczących szybkiego wdrożenia strategii kontroli funduszy ESI oraz do poinformowania Parlamentu o zakończeniu tego zadania;
210. zwraca się do Komisji, aby przewidziała dalsze uproszczenie zasad i zmniejszenie obciążeń administracyjnych, co mogłoby pomóc w jeszcze większym obniżeniu poziomu błędów;

Zasoby naturalne

Kluczowe wskaźniki efektywności działania i sprawiedliwa WPR

211. zwraca uwagę, że według rocznego sprawozdania z działalności DG AGRI (s. 15 – kluczowy wskaźnik efektywności działania nr 1: dochód czynników produkcji rolniczej w przeliczeniu na pełnoetatowego pracownika) wartość dodana i wydajność sektora w 2016 r. ponownie nieznacznie spadła, a DG AGRI „trudno jest określić, co dokładnie powoduje ogólny spadek dochodu czynników produkcji od 2013 r.”;
212. przypomina, że kluczowy wskaźnik skuteczności działania nr 4, dotyczący poziomu zatrudnienia w dziedzinie rozwoju obszarów wiejskich, nie jest adekwatny, gdyż na poziom ten wpływają nie tylko środki WPR;
213. ubolewa, że Komisja nie zastosowała się do zaleceń Parlamentu z rezolucji towarzyszącej decyzji o udzieleniu absolutorium za rok budżetowy 2015, dotyczących przededefiniowania kluczowego wskaźnika efektywności działań nr 4 „w celu uwypuklenia szczególnego wpływu środków WPR na zatrudnienie na tych obszarach”;
214. zwraca uwagę, że w 2016 r. 51 % beneficjentów płatności bezpośrednich otrzymało dotacje niższe od 1 250 EUR, stanowiące łącznie 4 % płatności bezpośrednich ⁽¹⁾;

⁽¹⁾ Zob. roczne sprawozdanie z działalności DG AGRI za 2016 r., s. 17.

215. przypomina swoje uwagi⁽¹⁾ na temat nierównoważonej struktury wydatków na wspólną politykę rolną; 44,7 % wszystkich gospodarstw rolnych w Unii osiągnęło roczny dochód poniżej 4 000 EUR, a w 2016 r. średnio 10 % największych beneficjentów wsparcia bezpośredniego w ramach WPR otrzymało około 60 % płatności⁽²⁾; zauważa, że rozdział płatności bezpośrednich w dużej mierze odzwierciedla koncentrację gruntów, a 20 % rolników posiada również 80 % gruntów (odpowiedź na 17. pytanie wymagające odpowiedzi na piśmie, wysłuchanie w Komisji Kontroli Budżetowej Parlamentu Europejskiego z udziałem komisarza Phila Hogana w dniu 28 listopada 2017 r.); wyraża zaniepokojenie dużą koncentracją beneficjentów oraz podkreśla, że należy osiągnąć lepszą równowagę między dużymi i małymi beneficjentami;
216. zauważa, że około 72 % pomocy otrzymują gospodarstwa o powierzchni od 5 do 250 hektarów, czyli zazwyczaj gospodarstwa rodzinne;
217. zwraca się do DG AGRI o określenie, wraz ze wskaźnikami, celów dotyczących zmniejszenia nierówności w dochodach gospodarstw w następnych WRF;
218. ponownie wyraża pogląd, że niewyważony rozdział płatności bezpośrednich może sprawiać, że nie będą one w pełni odgrywać roli mechanizmu zabezpieczenia stabilizującego dochody gospodarstw, zwłaszcza mniejszych;
219. jest zdania, że w okresie zmienności dochodów większe gospodarstwa niekoniecznie potrzebują wsparcia stabilizującego dochody na równi z małymi gospodarstwami, gdyż mogą one korzystać z oszczędności skali, potencjalnie zwiększających ich odporność, dlatego zaleca Komisji wprowadzenie degresywności korygującej tę nierównowagę przez zmniejszanie dotacji w miarę wzrostu wielkości gospodarstwa;
220. zwraca się do Komisji, aby przewidziała rzeczywiste uproszczenie procedur dostępu do finansowania i odnośnej dokumentacji, bez uszczerbku dla zasad kontroli i monitorowania; wzywa do zwrócenia szczególnej uwagi na wsparcie administracyjne dla drobnych producentów, dla których finansowanie stanowi zasadniczy warunek utrzymania się na rynku;

Poziom błędu

221. zaznacza, że Trybunał oszacował poziom błędu w dziale zasobów naturalnych jako całości na 2,5 % (2,9 % w 2015 r. i 3,6 % w 2014 r.); z zadowoleniem przyjmuje te zmiany, stwierdzając jednocześnie, że poziom z 2016 r. przekracza próg istotności;
222. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że oceniając Europejski Fundusz Rolniczy Gwarancji (EFRG), Trybunał uznał, że w obszarze wsparcia rynku i pomocy bezpośredniej w 2016 r. nie wystąpiły istotne błędy, a najbardziej prawdopodobny poziom błędu szacowany przez Trybunał wynosi 1,7 % (2,2 % w 2015 r.);
223. podkreśla, że Trybunał odnotował mniej błędów wynikających z zawyżenia powierzchni gruntów lub zgłoszenia gruntów niekwalifikowalnych, a zmianę tę umożliwiło wprowadzenie nowej, bardziej elastycznej definicji trwałych użytków zielonych, planów działania na rzecz poprawy jakości danych w systemach identyfikacji działek rolnych (LPIS) oraz nowego, internetowego systemu składania geoprzestrzennych wniosków o wsparcie;
224. zauważa, że płatności z tytułu zazieleniania to źródło błędów odpowiadających za 17 % szacowanego przez Trybunał poziomu błędu oraz że wskazano, iż błędy te wiążą się głównie z wymaganiami dotyczącymi obszarów proekologicznych, chociaż poziom błędu EFRG był niższy od progu istotności; z zadowoleniem przyjmuje w tym względzie obniżenie poziomu błędu w przypadku EFRG do 1,7 %;
225. zwraca uwagę, że Trybunał stwierdził również uchybienia w ochronie trwałych użytków zielonych, ponieważ Republika Czeska i Polska nie dysponowały danymi historycznymi pozwalającymi na sprawdzenie przestrzegania obowiązku uprawy trawy na użytkach rolnych przez pięć kolejnych lat, natomiast Niemcy, Francja, Włochy, Portugalia i Zjednoczone Królestwo nie sklasyfikowały trwałych użytków zielonych w sposób w pełni wiarygodny;
226. podkreśla pozytywną tendencję w zakresie poziomu błędów stwierdzonych przez Trybunał, pomimo ewolucji kwot obciążonych ryzykiem, które DG AGRI podała w swoich rocznych sprawozdaniach z działalności, a mianowicie z 1,38 % w 2015 r. do 1,996 % w 2016 r. (nie uwzględniono środków rynkowych o poziomie błędu wynoszącym 2,85 %) i 4 % w obu latach budżetowych w zakresie rozwoju obszarów wiejskich; uważa, że nie odzwierciedla to statystycznie istotnych odchyleń;

⁽¹⁾ Zob. ust. 207 rezolucji Parlamentu z dnia 27 kwietnia 2017 r.

⁽²⁾ Zob. orientacyjne dane dotyczące podziału pomocy według kategorii wielkości pomocy, otrzymane w kontekście pomocy bezpośredniej wypłaconej producentom zgodnie z rozporządzeniem Rady (UE) nr 1307/2013 (rok budżetowy 2016).

227. ubolewa, że płatności na rzecz rozwoju obszarów wiejskich, ochrony środowiska, działań w dziedzinie klimatu i rybołówstwa są obarczone istotnymi błędami w 2016 r., przy czym najbardziej prawdopodobny poziom błędu szacuje się na 4,9 % (5,3 % w 2015 r.); zauważa, że gdyby wszystkie informacje posiadane przez władze krajowe zostały wykorzystane do skorygowania błędów, szacowany poziom błędu byłby niższy o 1,5 punktu procentowego;
228. zauważa, że w przypadku rozwoju obszarów wiejskich trzy z największych błędów w zakresie kwalifikowalności dotyczyły beneficjentów, którzy nie ujawnili, że są kontrolowani przez przedsiębiorstwa powiązane, składają wnioski wspólnie z nimi lub dokonują od nich zakupów, co stanowi naruszenie przepisów unijnych lub krajowych (sprawozdanie roczne Trybunału za 2016 r., pkt 7.26);

Systemy zarządzania i kontroli

229. zwraca uwagę, że w rocznym sprawozdaniu z działalności dyrektor generalny DG AGRI zgłosił zastrzeżenie w sprawie płatności bezpośrednich w odniesieniu do 18 agencji płatniczych w 12 państwach członkowskich oraz że kwota zarządzana przez agencje płatnicze objęte zastrzeżeniem i podlegające wzmocnionej kontroli wynosi 13 618,6 mln EUR, przy czym rzeczywista kwota obciążona ryzykiem dla wydatków objętych zastrzeżeniem wynosi 541,2 mln EUR;
230. podkreśla, że wykryto uchybienia w szczególności w systemie zarządzania i kontroli na Węgrzech (dotyczące spóźnionej deklaracji zarządczej agencji płatniczej i braków w płatnościach z tytułu zazieleniania), w Bułgarii (dotyczące zazieleniania i ekologicznego statusu rolników), w Polsce (dotyczące płatności z tytułu zazieleniania) i we Włoszech (dotyczące braków w prawidłowym ustaleniu kwalifikowalności gruntów i rolników aktywnych zawodowo);
231. ubolewa nad niedawnymi przypadkami oszustwa dotyczącymi agencji płatniczych we Włoszech; wzywa Komisję do aktywnego monitorowania sytuacji i informowania Parlamentu o działaniach następczych w związku z procedurą udzielania absolutorium;
232. zwraca się do Komisji o przyspieszenie kontroli zgodności rozliczeń wszczętej w dniu 8 stycznia 2016 r., by uzyskać szczegółowe, dokładne informacje na temat ryzyka konfliktów interesów dotyczącego Państwowego Funduszu Interwencji Rolnej w Czechach; przyjmuje do wiadomości, że niepowodzenie w zaradzeniu konfliktu interesów może ostatecznie skutkować cofnięciem akredytacji agencji płatniczej przez właściwy organ lub nałożeniem przez Komisję korekt finansowych; zwraca się do Komisji o niezwłoczne poinformowanie Parlamentu, jeżeli po zakończeniu kontroli zgodności rozliczeń OLAF przekaze DG AGRI informacje dotyczące możliwych przypadków nadużyć finansowych, korupcji lub wszelkiej nielegalnej działalności przynoszącej szkody interesom finansowym Unii;

Wiarygodność danych przekazywanych przez państwa członkowskie

233. zauważa, że skoro w systemach zarządzania i kontroli niektórych państw członkowskich występują braki, DG AGRI dostosowuje zgłaszane statystyki kontrolne głównie w oparciu o kontrole przeprowadzone przez Komisję i Trybunał w ciągu ostatnich trzech lat, a także o opinię jednostki certyfikującej w sprawie danego roku budżetowego;
234. zwraca uwagę, że pomimo faktu, iż od 2015 r. organy certyfikujące państw członkowskich mają obowiązek sprawdzać legalność i prawidłowość transakcji:
- a) w odniesieniu do środków rynkowych DG AGRI dokonała dostosowań w 32 programach (tj. mniej niż 20 % całkowitej liczby programów, na które w 2016 r. zadeklarowano wydatki);
 - b) w odniesieniu do płatności bezpośrednich dokonano dostosowań w 52 przypadkach (spośród 69), przy czym większość tych dostosowań wynosiła mniej niż 1 %, 7 wynosiło od 1 % do 2 %, a 9 wynosiło więcej niż 2 %;
 - c) w odniesieniu do rozwoju obszarów wiejskich płatności uzupełniające zastosowano w odniesieniu do 39 z 72 agencji płatniczych, z 21 dostosowaniami na poziomie ponad 1 % i 16 ponad 2 %;

Zagadnienia dotyczące wyników w zakresie rozwoju obszarów wiejskich

235. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że w ciągu ostatnich trzech lat Trybunał zbadał zagadnienia dotyczące wyników w odniesieniu do objętych próbą transakcji w zakresie rozwoju obszarów wiejskich; odnotowuje z zadowoleniem, że 95 % projektów zakończonych w czasie kontroli zostało zrealizowanych zgodnie z planem, lecz ubolewa, że nie było wystarczających dowodów na to, iż koszty były rozsądne;
236. podkreśla, że prawie we wszystkich projektach skontrolowanych przez Trybunał stosowano system zwrotu poniesionych kosztów, i zauważa, że w okresie programowania 2014–2020 państwa członkowskie mogą alternatywnie stosować system opcji kosztów uproszczonych ze standardowymi stawkami jednostkowymi, kwotami ryczałtowymi i finansowaniem ryczałtowym, co skutecznie ogranicza ryzyko nadmiernych cen;

Zazielenianie

237. zauważa, że Trybunał w swoim sprawozdaniu rocznym za 2016 r. (pkt 7.17) odnotował w związku z płatnościami z tytułu zazieleniania na rzecz 63 wizytowanych gospodarstw rolnych, że:
- wszystkie gospodarstwa podlegające wymogowi dywersyfikacji upraw przestrzegaly przepisów;
 - większość błędów związanych z zazielenianiem dotyczyła nieprzestrzegania wymogów dotyczących obszarów proekologicznych;
 - działki zostały prawidłowo zarejestrowane w LPIS, jeżeli chodzi o zachowanie istniejących trwałych użytków zielonych;
 - nie wszystkie trwałe użytki zielone zostały odpowiednio zarejestrowane jako takie;
238. jest jednak szczególnie zaniepokojony pierwszymi wnioskami wyciągniętymi przez Komisję w dokumencie roboczym służb Komisji w sprawie przeglądu zazieleniania po upływie roku (SWD(2016) 218, część druga, s. 14), według których „aby spełnić wymóg dywersyfikacji upraw, rolnicy ogółem musieliby zmienić uprawy na mniej niż 1 % całkowitej powierzchni gruntów ornych w Unii, a ponieważ zdecydowana większość gruntów ornych w Unii podlega obowiązkowi dywersyfikacji upraw, ten ograniczony wpływ wydaje się odzwierciedlać obecne praktyki stosowane przez rolników, którzy już spełniają wymogi”;
239. podkreśla, że Trybunał potwierdza w swoim sprawozdaniu rocznym (pkt 7.43–7.54) analizę przeprowadzoną przez Komisję, wskazującą, że dywersyfikacja upraw i program obszarów ekologicznych nie doprowadziły do żadnych zmian w przypadku większości wizytowanych gospodarstw rolnych (89 % w przypadku dywersyfikacji upraw i 67 % w przypadku obszarów ekologicznych);
240. jest szczególnie zaniepokojony, że zgodnie ze sprawozdaniem specjalnym Trybunału nr 21/2017 zatytułowanym „Zazielenianie – bardziej złożony system wsparcia dochodów, który nie jest jeszcze skuteczny pod względem środowiskowym”: „jest mało prawdopodobne, aby zazielenianie przyniosło znaczące korzyści dla środowiska i klimatu [...], ponieważ wymogi zazieleniania są na ogół zbyt niskie i w dużym stopniu odzwierciedlają normalne praktyki rolnicze”;
241. ponadto zauważa, że Trybunał stwierdził, iż ze względu na powszechne zwolnienia większość rolników (65 %) może korzystać z płatności z tytułu zazieleniania bez faktycznego podlegania obowiązkom w tym zakresie; w rezultacie zazielenianie prowadzi do pozytywnych zmian w praktykach rolniczych na bardzo małej części użytków rolnych w Unii;
242. ubolewa, że systemy zazieleniania są bardziej instrumentem wspierania dochodów rolników niż poprawy efektywności środowiskowej i klimatycznej WPR; uważa, że programy rolne ukierunkowane na potrzeby środowiskowe i klimatyczne powinny obejmować cele w zakresie efektywności oraz środki finansowe odzwierciedlające ponoszone koszty i utracone dochody w rezultacie działań wykraczających poza środowiskowy scenariusz odniesienia;
243. ubolewa nad faktem, że systemy zazieleniania, jako część płatności obszarowych, w ramach faktycznego projektu programu mogłyby zwiększyć nierównowagę w dystrybucji wsparcia WPR; w tym kontekście wzywa Komisję, by rozważyła zastosowanie się do zaleceń przedstawionych przez Trybunał w sprawozdaniu specjalnym nr 21/2017;
244. odnotowuje, że zdaniem Komisji „rzeczywisty wpływ (systemów zazieleniania) na efekty środowiskowe zależy od wyborów dokonywanych przez państwa członkowskie i rolników, a jak dotąd niewiele państw członkowskich skorzystało z możliwości ograniczenia stosowania pestycydów i nawozów na obszarach proekologicznych”;
245. podkreśla, że w przypadku administracji publicznej ciężar zazieleniania jest zasadniczo związany z opracowaniem nowych narzędzi zarządzania, takich jak warstwa obszarów proekologicznych w LPIS, co częściowo wyjaśnia, dlaczego DG AGRI zwiększyła liczbę zastrzeżeń i planów działania nałożonych na państwa członkowskie;
246. odnotowuje fakt, że zazielenianie przyczynia się do większej złożoności WPR ze względu na dublowanie się z innymi instrumentami WPR w zakresie ochrony środowiska (środki dotyczące wzajemnej zgodności i środki środowiskowe II filaru); w związku z tym odnotowuje sprawozdanie specjalne Trybunału nr 21/2017 w sprawie zazieleniania, które stanowi, że „Komisja i państwa członkowskie ograniczają ryzyko efektu deadweight i podwójnego finansowania”;

System dla młodych rolników

247. zwraca uwagę, że przy ogromnych dysproporcjach w rozwoju sektora rolnego w całej Unii głównym problemem jest wyzwanie demograficzne, które wymaga polityki mającej na celu rozwiązanie problemu niedoboru młodych rolników, aby zapewnić długoterminowy zrównoważony rozwój rolnictwa w Unii;

248. podkreśla, że młodzi rolnicy zmagają się ze szczególnymi trudnościami w dostępie do finansowania oraz niskimi obrotami w pierwszych latach działalności w połączeniu z powolną wymianą pokoleniową i trudnością w dostępie do gruntów rolnych;
249. zwraca uwagę, że zmniejszająca się liczba młodych ludzi w tym sektorze utrudnia wymianę pokoleniową i może oznaczać utratę cennych umiejętności i wiedzy, gdy osoby starsze i doświadczone będą przechodzić na emeryturę; w związku z tym zaznacza, że konieczne jest wsparcie zarówno dla odchodzących na emeryturę rolników, jak i młodych następców przejmujących gospodarstwo rolne;
250. jest szczególnie zaniepokojony faktem, że w sprawozdaniu specjalnym nr 10/2017 dotyczącym wsparcia dla młodych rolników Trybunał odnotował, iż w przypadku płatności bezpośrednich pomoc dla młodych rolników:
- nie opiera się na rzetelnej ocenie potrzeb;
 - nie odzwierciedla ogólnego celu, jakim jest wspieranie wymiany pokoleniowej;
 - nie zawsze jest nawet dostarczana młodym rolnikom w potrzebie; oraz
 - jest niekiedy przekazywana gospodarstwom, w których młodzi rolnicy odgrywają jedynie niewielką rolę;
251. z żalem stwierdza, że jeśli chodzi o wsparcie dla młodych rolników w ramach programów rozwoju obszarów wiejskich, Trybunał stwierdził, iż środki te zasadniczo opierają się na niejasnej ocenie potrzeb i że nie ma rzeczywistej koordynacji między płatnościami w ramach I filaru a wsparciem w ramach drugiego filaru dla młodych rolników;

Działania, jakie należy podjąć

252. wzywa:
- Komisję do dokładnego przeanalizowania przyczyn ogólnego spadku dochodu czynników produkcji od 2013 r. oraz do zdefiniowania nowego kluczowego celu w zakresie wydajności dla następnych WRF, któremu towarzyszyć będą wskaźniki wyników i skutków, mającego na celu zmniejszenie nierówności w dochodach między rolnikami;
 - państwa członkowskie do podjęcia dalszych wysiłków w celu włączenia bardziej wiarygodnych i aktualnych informacji do ich bazy danych systemu identyfikacji działek rolnych;
 - Komisję do przeglądu podejścia agencji płatniczych do klasyfikowania i aktualizacji kategorii gruntów w ich LPIS oraz do przeprowadzania wymaganych kontroli krzyżowych, tak aby ograniczyć ryzyko błędów w płatnościach z tytułu zazieleniania;
 - Komisję do podjęcia odpowiednich działań w celu ustanowienia wymogu, by plany działania państw członkowskich dotyczące rozwoju obszarów wiejskich obejmowały działania naprawcze mające na celu wyeliminowanie często wykrywanych błędów;
 - Komisję do zapewnienia wytycznych i rozpowszechniania przykładów dobrych praktyk wśród organów krajowych, a także wśród beneficjentów i ich stowarzyszeń, tak aby zagwarantować, że w toku przeprowadzanych przez nie kontroli wykrywane będą powiązania między wnioskodawcami a innymi podmiotami zaangażowanymi w realizację wspieranych projektów w zakresie rozwoju obszarów wiejskich;
 - Komisję do zachowania czujności w odniesieniu do przeprowadzonych kontroli i danych przekazanych przez władze państw członkowskich oraz do uwzględnienia wyciągniętych wniosków podczas podziału obciążenia związanego z audytem na podstawie ocen ryzyka;
 - państwa członkowskie, a także beneficjentów i ich stowarzyszenia, do pełnego wykorzystania możliwości stwarzanych przez system opcji kosztów uproszczonych w zakresie rozwoju obszarów wiejskich;
 - Komisję do opracowania i rozwoju na potrzeby kolejnej reformy WPR pełnej logiki interwencji dla działań UE w zakresie środowiska i klimatu dotyczących rolnictwa, łącznie ze szczegółowymi celami, opartej na aktualnej wiedzy naukowej na temat danych zjawisk;
253. wzywa Komisję do przestrzegania następujących zasad przy opracowywaniu nowego wniosku dotyczącego zazieleniania:
- rolnicy powinni korzystać z płatności w ramach WPR tylko pod warunkiem że przestrzegają jednolitego zestawu podstawowych norm środowiskowych, w tym norm dobrej kultury rolnej zgodnej z ochroną środowiska i wymogów w zakresie zazieleniania, które to normy i wymogi wykraczają poza obowiązki wynikające z przepisów w dziedzinie ochrony środowiska; z zadowoleniem przyjmuje w tym względzie logikę podejścia Komisji do „budżetu zorientowanego na wyniki”; uważa, że przyszły system realizacji powinien być bardziej nastawiony na wyniki;

- b) konkretne, lokalne potrzeby w zakresie ochrony środowiska i klimatu można odpowiednio zaspokoić poprzez skuteczniejsze ukierunkowane działania programowe dotyczące rolnictwa;
- c) w przypadku gdy państwa członkowskie mają możliwość wyboru różnych wariantów podczas wdrażania WPR, należy od nich wymagać, aby przed przystąpieniem do wdrażania wykazały, że wybrane przez nie warianty skutecznie i wydajnie przyczynią się do osiągnięcia celów polityki, w szczególności celów bezpieczeństwa żywnościowego, jakości żywności i jej działania dla zdrowia, zazieleniania, zarządzania terytorialnego i ograniczania wyludniania w UE;

254. wzywa Komisję:

- a) do przeprowadzenia kompleksowej oceny wszystkich istniejących strategii i narzędzi WPR, które można łączyć, aby pomóc młodym rolnikom, oraz do zidentyfikowania przeszkód w dostępie do już istniejących gospodarstw lub w zakładaniu gospodarstw rolnych przez młodych rolników, którymi to przeszkodami można by się zająć w ramach przyszłego przeglądu WPR;
- b) do zapewnienia, że w toku reformy rolnej nadal ulepszone będą warunki ramowe rozwoju obszarów wiejskich, jak jest to zapisane m.in. w deklaracji z Cork 2.0 z 2016 r., aby zagwarantować sukces programów wsparcia młodych rolników;
- c) do umieszczenia w przepisach dotyczących WPR po 2020 r. jasnej logiki interwencji dla instrumentów dotyczących wymiany pokoleń w rolnictwie (lub do zobowiązania państw członkowskich, aby wskazały tę logikę, zgodnie z przepisami dotyczącymi zarządzania dzielonego); logika interwencji powinna obejmować:
 - rzetelną ocenę potrzeb młodych rolników,
 - ocenę tego, na które potrzeby można odpowiedzieć za pośrednictwem instrumentów polityki unijnej, a które można lepiej zrealizować (lub już się realizuje) poprzez politykę państw członkowskich, a także przeanalizowanie, które formy wsparcia (np. płatności bezpośrednie, kwota ryczałtowa, instrumenty finansowe) są najlepiej dostosowane do spełnienia określonych potrzeb,
 - działania informacyjne dla organów władzy, beneficjentów i ich stowarzyszeń poświęcone możliwym rodzajom pomocy w przypadku wcześniejszego przekazania gospodarstwa następcy i towarzyszącym temu usługom lub działaniom doradczym, takim jak zadowalający system emerytalny oparty na krajowych lub regionalnych zyskach lub dochodach w sektorze rolnym, żywnościowym i leśnym,
 - określenie celów SMART, ze wskazaniem wyraźnych i kwantyfikowalnych oczekiwanych rezultatów instrumentów polityki pod względem oczekiwanego tempa wymiany pokoleniowej i wkładu w rentowność gospodarstw objętych wsparciem; w szczególności powinno być jasne, czy instrumenty polityki mają mieć na celu objęcie wsparciem jak największej liczby rolników, czy też mają być ukierunkowane na szczególnie rodzaj młodych rolników;
- d) do zapewnienia, że w proponowanych przepisach dotyczących WPR po 2020 r. Komisja i państwa członkowskie (zgodnie z przepisami dotyczącymi zarządzania dzielonego) ulepszą system monitorowania i oceny;

Globalny wymiar Europy

Poziomy błąd

- 255. wskazuje, że zgodnie z ustaleniami Trybunału wydatki w dziale „Globalny wymiar Europy” są obciążone istotnymi błędami o szacowanym poziomie 2,1 % (2,8 % w 2015 r. i 2,7 % w 2014 r.); z zadowoleniem przyjmuje pozytywną tendencję w zakresie poziomu błędu w tym obszarze polityki;
- 256. ubolewa, że po wyłączeniu transakcji z udziałem wielu darczyńców i wsparcia budżetowego poziom błędu konkretnych transakcji bezpośrednio zarządzanych przez Komisję skwantyfikowano na 2,8 % (3,8 % w 2015 r.; 3,7 % w 2014 r.);
- 257. zauważa, że Komisja i jej partnerzy wdrażający popełnili więcej błędów w transakcjach dotyczących umów o dotacje i umów w sprawie wkładu finansowego zawieranych z organizacjami międzynarodowymi niż w przypadku innych form wsparcia; zauważa w szczególności, że w zbadanych przez Trybunał transakcjach w ramach wsparcia budżetowego nie odnotowano błędów w zakresie legalności i prawidłowości;
- 258. zauważa, że gdyby wszystkie informacje posiadane przez Komisję – lub kontrolerów powołanych przez Komisję – zostały użyte do korekty błędów, szacowany poziom błędu w dziale „Globalny wymiar Europy” obniżyłby się o 0,9 punktu procentowego, czyli do 1,4 %, poniżej progu istotności;

259. zauważa, że:

- a) 37 % szacowanego poziomu błędu wynika z wydatków, na poświadczenie których nie przedstawiono podstawowych dokumentów;
- b) na 28 % szacowanego poziomu błędu składają się dwa przypadki zaakceptowania przez Komisję wydatków, które nie zostały faktycznie poniesione; wyraża ubolewanie, że sytuacja ta została już wykryta w zeszłym roku, i zwraca uwagę, że badanie transakcji przeprowadzone przez Trybunał ujawniło pewne niedociągnięcia kontroli w systemach Komisji;
- c) 26 % szacowanego poziomu błędu dotyczy wydatków niekwalifikowalnych, tj. wydatków związanych z działaniami nieobjętymi umową lub poniesionych poza okresem kwalifikowalności, niezgodnych z regułą pochodzenia, niekwalifikowalnych podatków oraz kosztów pośrednich błędnie zaliczonych do kosztów bezpośrednich;

Poświadczenie wiarygodności

260. jest głęboko zaniepokojony faktem, że według Trybunału audytorzy DG NEAR wykryli uchybienia w pośrednim zarządzaniu drugim instrumentem pomocy przedakcesyjnej (IPA II), a konkretniej w funkcjonowaniu instytucji audytowych w trzech krajach będących beneficjentami IPA II – Albanii, Turcji i Serbii, i to pomimo faktu, że albańskie i serbskie instytucje audytowe wprowadziły zmiany w celu rozwiązania wykrytych problemów; w przypadku Turcji w systemach stosowanych przez instytucję audytową występują pewne znaczące obszary, które w dalszym ciągu mogą ograniczać poziom pewności zapewniany przez nią Komisji (sprawozdanie roczne Trybunału za 2016 r., pkt 9.24);
261. jest zaniepokojony faktem, że Trybunał oszacował, iż zawyżona została zdolność naprawcza DG NEAR, a co za tym idzie – również ogólna kwota płatności obciążona ryzykiem;

Wyniki

262. odnotowuje, że DG DEVCO określiła w swoim rocznym sprawozdaniu z działalności kluczowe wskaźniki efektywności odnoszące się do rozwoju społecznego, zmiany klimatu, kwestii płci i poziomu błędu, ale ubolewa, że żaden z tych wskaźników nie jest w stanie zmierzyć wyników polityki współpracy na rzecz rozwoju, ponieważ wskazują one jedynie część pomocy przyznanej na każdy z celów zamiast mierzyć rzeczywisty wpływ, jak i postępy osiągnięte w realizacji celów;
263. jest zaniepokojony faktem, że Służba Audytu Wewnętrznej Komisji stwierdziła, iż „jeżeli chodzi o sprawozdawczość, rodzaj informacji na temat wyników DG DEVCO przedstawianych w różnych sprawozdaniach dotyczących planowania i programowania strategicznego (roczne sprawozdanie z działalności, sprawozdanie subdelegowanych urzędników zatwierdzających, sprawozdanie z zarządzania pomocą zewnętrzną) jest ograniczony, a informacje te nie umożliwiają faktycznej oceny, czy cele zostały osiągnięte”;

Sprawozdanie z zarządzania pomocą zewnętrzną

264. ponownie ubolewa, że sprawozdania z zarządzania pomocą zewnętrzną, składane przez szefów delegatur Unii, nie są załączone do rocznych sprawozdań z działalności DG DEVCO i DG NEAR, jak przewidziano w art. 67 ust. 3 rozporządzenia finansowego; ubolewa nad tym, że są one notorycznie uznawane za poufne, podczas gdy na mocy art. 67 ust. 3 rozporządzenia finansowego sprawozdania te „udostępnia się Parlamentowi Europejskiemu i Radzie, w stosownych przypadkach z należytym uwzględnieniem ich poufnego charakteru”;
265. odnotowuje fakt, że odpowiedź komisarza Günthera Oettingera na pismo sprawozdawcy komisji zawiera informację, że pracuje on nad nowym formatem sprawozdania, które można by przesyłać do Parlamentu bez konieczności stosowania procedur poufności, unikając w każdym przypadku ryzyka wyrządzenia szkody polityce dyplomatycznej Unii;
266. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że DG DEVCO podała do wiadomości publicznej listę delegatur zaangażowanych w sprawozdania z zarządzania pomocą zewnętrzną oraz przedstawiła w swoim rocznym sprawozdaniu z działalności analizę podsumowania kluczowych wskaźników efektywności DG DEVCO; nalega jednak na pełne przestrzeganie rozporządzenia finansowego;

Fundusze powiernicze

267. przypomina, że możliwość tworzenia unijnych funduszy powierniczych i zarządzania nimi przez Komisję ma na celu:
 - a) wzmocnienie międzynarodowej roli Unii, jak również zwiększenie widoczności i skuteczności jej działań zewnętrznych i pomocy rozwojowej;

- b) zapewnienie przyspieszonego procesu decyzyjnego przy wyborze środków, które mają zostać wdrożone, co ma zasadnicze znaczenie dla działań nadzwyczajnych i pokryzysowych;
 - c) zapewnienie efektu dźwigni dodatkowych zasobów przeznaczonych na działania zewnętrzne; oraz
 - d) zwiększenie koordynacji między różnymi darczyńcami Unii w wybranych obszarach interwencji poprzez łączenie zasobów;
268. w świetle niedawnych doświadczeń wyraża pewne obawy co do osiągnięcia głównych celów ustanowienia funduszy powierniczych i zauważa w szczególności, że:
- a) efekt dźwigni tego nowego narzędzia niekoniecznie jest gwarantowany, ponieważ wkład innych darczyńców jest w niektórych przypadkach bardzo ograniczony;
 - b) widoczność działań zewnętrznych Unii nie poprawiła się pomimo istnienia różnych ustaleń z zainteresowanymi stronami, a lepsza koordynacja działań wszystkich zainteresowanych stron jest niekoniecznie zapewniona;
 - c) preferencja a priori względem agencji państw członkowskich w niektórych umowach o utworzeniu funduszy powierniczych prowadzi raczej do konfliktu interesów, a nie stanowi zachęty dla państw członkowskich do przekazywania większych środków finansowych;
269. przypomina w szczególności, że wartość funduszu powierniczego dla Afryki wynosi ponad 3,2 mld EUR, z czego ponad 2,9 mld EUR pochodzi z Europejskiego Funduszu Rozwoju (EFR), a 228,667 mln EUR od innych darczyńców; uważa za niedopuszczalny fakt, że udział EFR w funduszach powierniczych w dalszym stopniu ogranicza możliwość kontrolowania przez Parlament wydatków UE;
270. zwraca uwagę, że łączenie środków z EFR, budżetu Unii i od innych darczyńców nie powinno prowadzić do tego, że pieniądze dla krajów AKP nie docierają do ich zwyczajowych beneficjentów;
271. podkreśla, że coraz częstsze korzystanie z innych mechanizmów finansowych – obok budżetu Unii – w celu realizacji polityki Unii (np. funduszy powierniczych) może zagrozić poziomowi rozliczalności i przejrzystości, ponieważ mechanizmy rozliczalności, kontroli i nadzoru publicznego nie są ze sobą spójne (sprawozdanie roczne Trybunału za rok 2016, pkt 2.31); w tym kontekście podkreśla znaczenie zobowiązania Komisji do okresowego informowania organu władzy budżetowej o finansowaniu oraz o przewidzianych i prowadzonych operacjach funduszy powierniczych, łącznie z wkładami państw członkowskich;
- Fundusze dla Palestyńskiej Władzy Narodowej*
272. apeluje, by materiały dydaktyczne i edukacyjne finansowane z funduszy unijnych, takich jak PEGASE, odzwierciedlały wspólne wartości, takie jak **pokój**, wolność, tolerancja i niedyskryminacja w systemie kształcenia, jak zostało to postanowione przez ministrów edukacji państw Unii w Paryżu dnia 17 marca 2015 r.;
- Działania, jakie należy podjąć*
273. wzywa DG NEAR (sprawozdanie roczne Trybunału za rok 2016, pkt 9.37):
- a) do współpracy z instytucjami audytowymi krajów-beneficjentów IPA II w celu poprawy ich kompetencji;
 - b) do opracowania wskaźników ryzyka, aby ulepszyć oceny dokonywane na podstawie wzorów kontroli wewnętrznej, słusznie wprowadzonych przez dyrekcje generalną, aby lepiej mierzyć wpływ błędów;
 - c) do należytego przedstawienia w kolejnym rocznym sprawozdaniu z działalności zakresu badania poziomu błędu resztowego oraz szacowanego najniższego i najwyższego poziomu błędu;
 - d) do udoskonalenia wyliczeń zdolności naprawczej w 2017 r., przy uwzględnieniu uchybień wskazanych przez Trybunał;
274. wzywa DG DEVCO i DG NEAR, aby rozważyły możliwość określenia, we współpracy z DG HOME, kluczowego wskaźnika efektywności związanego z eliminacją podstawowych przyczyn nielegalnej migracji u jej źródła;

275. wzywa Komisję, aby podjęła niezbędne środki w celu usunięcia niedociągnięć wykrytych przez jej własną Służbę Audytu Wewnętrzny w zakresie sprawozdawczości DG DEVCO na temat wyników oraz aby przekształciła sprawozdanie z zarządzania pomocą zewnętrzną w wiarygodny i w pełni publiczny dokument należycie uzasadniający poświadczenie wiarygodności składane przez szefów delegatur i dyrektora generalnego DG DEVCO; zwraca się do DG DEVCO o zdefiniowanie kluczowych wskaźników efektywności w taki sposób, aby możliwy był pomiar skuteczności polityki współpracy na rzecz rozwoju; nie może ona jednak szkodzić polityce dyplomatycznej Unii za pośrednictwem jej delegatur;
276. uważa za szczególnie istotną możliwość zawieszenia wypłat środków przedakcesyjnych nie tylko w przypadku udowodnionego nadużycia, ale również w przypadku, gdy kraj przygotowujący się do członkostwa narusza w jakikolwiek sposób prawa zapisane w Powszechnej deklaracji praw człowieka;
277. podkreśla, że fundusze powiernicze powinny być ustanawiane wyłącznie wówczas, gdy ich stosowanie jest uzasadnione, a podjęcie wymaganych działań nie jest możliwe za pomocą innych, istniejących kanałów finansowania; wzywa w tym względzie Komisję, aby podczas ustanawiania funduszy powierniczych określiła przewodnie zasady dotyczące prowadzenia zwięzłej i uporządkowanej oceny przewagi komparatywnej funduszy powierniczych w porównaniu z innymi środkami pomocy, a także przeprowadziła analizy szczególnych luk, które mają wypełnić fundusze powiernicze; wzywa ponadto Komisję, aby rozważyła likwidację funduszy powierniczych, które nie są w stanie przyciągnąć znaczącego wkładu ze strony innych darczyńców oraz które nie zapewniają wartości dodanej w porównaniu z „tradycyjnymi” instrumentami zewnętrznymi Unii;
278. wyraża głębokie ubolewanie z powodu potwierdzonych przypadków przemocy, niegodziwego traktowania w celach seksualnych i całkowicie niestosownego zachowania ze strony pracowników wykonujących zadania pomocy humanitarnej wobec ludności cywilnej w sytuacjach konfliktu i pokonfliktowych; przyjmuje do wiadomości, że Komisja wyraziła zobowiązanie do dokonania przeglądu, a w razie konieczności zawieszenia finansowania partnerów, którzy nie spełniają wymaganych wysokich norm etycznych; wzywa Komisję, by wzmocniła mechanizmy profilaktyczne w procedurach rekrutacji pracowników oraz by prowadziła szkolenia i działania w zakresie pogłębiającego kształcenia ustawicznego, aby wyeliminować takie hańbiące zachowania, uniknąć ich ponownego występowania w przyszłości oraz zapobiegać im; wnosi jednocześnie o wdrożenie polityki ochrony sygnalistów na potrzeby osób zgłaszających takie przypadki;
279. wzywa Komisję do dokładniejszego opracowania dokumentów strategicznych w celu zapewnienia szerszej i dokładniejszej oceny potrzeb finansowania i najlepszych instrumentów, z jakich należy korzystać;
280. zwraca się do Komisji o zagwarantowanie, by wsparcie finansowe z Unii było wypłacane zgodnie ze standardami UNESCO dotyczącymi pokoju i tolerancji;
281. uważa, że Komisja powinna aktywnie wspierać potencjał administracyjny państw otrzymujących finansowanie przez odpowiednią pomoc techniczną;

Migracja a bezpieczeństwo

282. zauważa, że w rozdziale 8 sprawozdania rocznego dotyczącym „bezpieczeństwa i obywatelstwa”⁽¹⁾ Trybunał nie obliczył poziomu błędu na podstawie 15 zbadanych transakcji, ponieważ próba ta nie miała być reprezentatywna dla wydatków w ramach niniejszego działu wieloletnich ram finansowych;
283. odnotowuje z niepokojem ustalenie Trybunału, zgodnie z którym „po upływie dwóch lat z siedmioletniego okresu programowania postępy w dokonywaniu płatności z Funduszu Azylu, Migracji i Integracji⁽²⁾ i Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego objętych zarządzaniem dzielonym były niewielkie” (sprawozdanie roczne Trybunału za rok 2016, ramka 8.2);
284. zwraca uwagę, że Trybunał stwierdził szereg niedociągnięć systemowych związanych z SOLID, AMIF i ISF na poziomie Komisji i państw członkowskich;
285. w szczególności ubolewa, że:
- a) Trybunał położył nacisk na dużą liczbę projektów programów AMIF lub ISF przygotowanych przez państwa członkowskie i poddanych przeglądowi przez Komisję przed ich zatwierdzeniem, co może opóźnić realizację;
 - b) według Trybunału dokonywane przez Komisję oceny systemów państw członkowskich dotyczących funduszy AMIF i ISF opierały się często na niedostatecznie szczegółowych informacjach, zwłaszcza w zakresie strategii audytu;

⁽¹⁾ Dział 3 WRF obejmuje szereg strategii politycznych; najważniejszym obszarem wydatków jest migracja i bezpieczeństwo, ale środki przeznaczane są również na żywność i pasze, działania kulturalne i kreatywne, a także na programy dotyczące sprawiedliwości, praw, równości i obywatelstwa oraz konsumentów i zdrowia.

⁽²⁾ AMIF zastępuje program Solidarność i zarządzanie przepływami migracyjnymi (SOLID).

- c) wystąpiły opóźnienia w sprawozdawczości z kontroli zgodności *ex post* programów SOLID oraz niedostateczne udokumentowanie procedur kontroli jakości w odniesieniu do zleconych na zewnątrz zadań audytowych;
286. ubolewa, że Trybunał stwierdził również następujące niedociągnięcia na poziomie państw członkowskich: niewystarczająco udokumentowane kontrole na miejscu, brak dedykowanego narzędzia informatycznego do zarządzania i kontroli funduszy oraz pewne niedociągnięcia w audycie przeprowadzanym przez instytucje audytowe państw członkowskich;
287. ubolewa nad faktem, że Trybunał odnotował w swoim sprawozdaniu rocznym, iż „w 2016 r. Komisja nie podała łącznej kwoty środków uruchomionych w związku z kryzysem uchodźczym i migracyjnym, a oszacowanie tej kwoty nastroża trudności” (sprawozdanie roczne Trybunału za rok 2016, pkt 2.28);
288. ubolewa, że Trybunał stwierdził w odniesieniu do hotspotów (sprawozdanie specjalne Trybunału nr 6/2017), co następuje:
- a) pomimo znacznego wsparcia ze strony Unii pod koniec 2016 r. ośrodki recepcyjne w Grecji i we Włoszech nadal nie były odpowiednio przygotowane;
- b) brakowało też odpowiedniej infrastruktury do zakwaterowania i rozpatrywania wniosków małoletnich bez opieki zgodnie ze standardami międzynarodowymi;
- c) koncepcja hotspotów wymaga również, aby migranci byli kierowani do odpowiednich procedur następczych, obejmujących złożenie krajowego wniosku o udzielenie azylu albo powrót do kraju pochodzenia, a realizacja tych procedur jest często powolna i występują w niej liczne wąskie gardła, co może odbijać się na funkcjonowaniu hotspotów;
289. ubolewa nad faktem, że według organizacji Human Rights Watch kobiety zgłaszały częste przypadki molestowania seksualnego w hotspotach w Grecji;
290. podziela ocenę Trybunału zawartą w jego rocznym sprawozdaniu, że w przypadku pomocy nadzwyczajnej dotyczącej transportu migrantów spoza Unii z wysp greckich do części kontynentalnej kraju brakuje przejrzystości, jeśli chodzi o to, w jakim stopniu na jej finansowanie składały się środki publiczne i środki uzyskiwane od migrantów (sprawozdanie roczne Trybunału za rok 2016, ramka 8.4); przypomina, że przepisy Unii nie zezwalają beneficjentom dotacji unijnych na uzyskiwanie zysków z realizacji projektu; uważa, że sprawa ta rodzi pewne problemy wizerunkowe dla Komisji i stawia pod znakiem zapytania jej etyczne postępowanie;

Działania, jakie należy podjąć

291. wzywa:
- a) DG HOME, aby rozważyła możliwość określenia, we współpracy z DG DEVCO i DG NEAR, kluczowego wskaźnika efektywności związanego z eliminacją podstawowych przyczyn nielegalnej migracji u źródła;
- b) Komisję do zgrupowania pozycji budżetowych finansujących politykę migracyjną w ramach jednego działu w celu zwiększenia przejrzystości;
- c) Komisję do określenia konkretnych strategii z zespołami wsparcia Unii w celu zapewnienia bezpieczeństwa kobiet i małoletnich bez opieki w hotspotach;
- d) Komisję i państwa członkowskie do podjęcia niezbędnych środków w celu zapewnienia odpowiednio przygotowanych ośrodków przyjmowania w Grecji i we Włoszech;
- e) Komisję i państwa członkowskie do usunięcia niedociągnięć systemowych wykrytych przez Trybunał w zakresie zarządzania funduszami AMIF/ISF;
- f) Komisję do przedstawienia szacunkowego kosztu na jednego migranta lub osobę ubiegającą się o azyl z podziałem na kraje;
- g) Komisję do zapewnienia systemu kontroli opartego na poszanowaniu praw człowieka uchodźców i osób ubiegających się o azyl;
- h) Komisję do zintensyfikowania kontroli dotyczących środków na rzecz uchodźców, które państwa członkowskie często przyznają w sytuacjach nadzwyczajnych bez poszanowania obecnie stosowanych norm;

Kodeks postępowania komisarzy i procedury mianowania wysokich urzędników

292. docenia fakt, że apele do Komisji o dokonanie przeglądu kodeksu postępowania komisarzy do końca 2017 r., włącznie z określeniem, co stanowi konflikt interesów, a także wprowadzeniem kryteriów oceny kompatybilności zatrudnienia po zakończeniu sprawowania urzędu oraz wydłużeniem okresu karencji do trzech lat w przypadku przewodniczącego Komisji, spotkało się z oczekiwaną odpowiedzią; przyjmuje do wiadomości, że nowy kodeks wszedł w życie z dniem 1 lutego 2018 r.;
293. przypomina o obietnicy złożonej Europejskiemu Rzecznikowi Praw Obywatelskich przez przewodniczącego Komisji Jeana-Claude'a Junckera, zgodnie z którą były przewodniczący Komisji José Manuel Barroso będzie przyjmowany wyłącznie jako przedstawiciel grupy interesu; przypomina o opinii komitetu ad hoc ds. etyki w sprawie nowego zatrudnienia José Manuela Barroso – w charakterze doradcy banku Goldman Sachs, zgodnie z którą sytuację tę można zaakceptować tylko pod warunkiem że José Manuel Barroso zobowiąże się, że nie będzie prowadzić działalności lobbystycznej na rzecz Goldman Sachs;
294. zwraca uwagę na niespójność spowodowaną faktem, że w rejestrze spotkań wielu poszczególnych członków Komisji opisało swoje spotkanie z J.M. Barroso jako spotkanie z Goldman Sachs International; stwierdza, że albo spotkania z J.M. Barroso nie były spotkaniami lobbystycznymi – w którym to przypadku nie dotrzymano obietnicy złożonej Europejskiemu Rzecznikowi Praw Obywatelskich, a rejestr spotkań Komisji nie stanowi prawdziwego rejestru służącego przejrzystości – albo też spotkania z J.M. Barroso traktowano jako spotkania z przedstawicielem grup interesu – w którym to przypadku naruszono jeden z warunków określonych przez komitet ad hoc ds. etyki;
295. przypomina, że brak konfliktu interesów musi również stanowić wymóg wstępny niezbędny do przeprowadzenia przesłuchań komisarzy, w związku z czym formularze deklaracji interesów muszą zostać wypełnione i udostępnione właściwej komisji Parlamentu przed przesłuchaniem komisarza oraz powinny podlegać przeglądowi co najmniej raz w roku i po każdej zmianie danych;
296. jest zdania, że Komisja powinna zapewnić, by specjaliści doradcy komisarza byli bardziej rozliczalni, a ich powiązania zawodowe i doświadczenie były przejrzyste i poddawane kontroli publicznej w celu zapobiegania ewentualnym konfliktom interesów, gdyż posiadają oni swobodny dostęp do Komisji; uważa, że działania te pomogą ograniczyć możliwość prowadzenia działalności lobbystycznej na najwyższym szczeblu tylnymi drzwiami;
297. apeluje w związku z tym, by komisarze deklarowali wszystkie swoje interesy (akcje, zasiadanie w zarządach, działalność doradczą, członkostwo w fundacjach działających w danej dziedzinie itp.) w odniesieniu do wszystkich przedsiębiorstw, w których działalność byli zaangażowani, z uwzględnieniem interesów najbliższych członków rodziny, a także zmiany, jakie zaszły od momentu ogłoszenia ich kandydatury;
298. zwraca uwagę, że przedłużenie okresu karencji do trzech lat powinno dotyczyć wszystkich członków Komisji, o co kilkakrotnie wnosił Parlament; nalega, by opinie komisji etycznej były podawane do wiadomości publicznej w momencie wydawania;
299. obawia się, że procedury mianowania członków niezależnej komisji etycznej nie gwarantują jej niezależności, i podkreśla, że niezależni eksperci nie powinni zajmować stanowiska komisarza ani stanowiska wyższego rangą urzędnika Komisji; zwraca się do Komisji o przyjęcie nowych zasad dotyczących niezależnej komisji etycznej zgodnych z tą uwagą;
300. zwraca się do Komisji o przedstawienie i opublikowanie rocznego sprawozdania niezależnej komisji etycznej; potwierdza, że niezależna komisja etyczna może wydawać wszelkie zalecenia dotyczące udoskonalenia kodeksu postępowania lub jego wdrażania;
301. jest głęboko zaniepokojony brakiem przejrzystości, brakiem jakiegokolwiek konkurencji wśród kwalifikujących się pracowników oraz możliwym naruszeniem unijnego regulaminu pracowniczego w odniesieniu do niedawnego powołania szefa gabinetu przewodniczącego Komisji na nowego sekretarza generalnego Komisji; zauważa, że odpowiedzi Komisji udzielone Komisji Kontrolnej Budżetowej Parlamentu nie zawierały odpowiedniego uzasadnienia dla powołania sekretarza generalnego z wykorzystaniem art. 7 regulaminu pracowniczego, aby dokonać przesunięcia bez zwalniania stanowiska i bez zapraszania kwalifikujących się pracowników do ubiegania się o nie; oczekuje, że przewodniczący Komisji przedstawi Parlamentowi plan poprawy publicznego wizerunku Komisji w związku ze szkodą, jaką wyrządziło niedawne powołanie sekretarza generalnego;
302. w świetle niedawnego powołania sekretarza generalnego Komisji oraz z zamiarem dążenia do niezależnej europejskiej administracji publicznej zwraca się do Komisji, aby przed końcem 2018 r. przedstawiła propozycję procedury mianowania wysokich urzędników gwarantującą wybór najlepszych kandydatów z zachowaniem maksymalnej przejrzystości i równości szans, oraz wystarczająco szerokiej, by można było ją zastosować w odniesieniu do wszystkich pozostałych instytucji unijnych, w tym Parlamentu i Rady;

303. zwraca się do Komisji o rozważenie wprowadzenia w przyszłości następujących usprawnień:

- a) należy zakazać przyjmowania prezentów od darczyńców z państw członkowskich (art. 6 ust. 4 Kodeksu postępowania członków Komisji Europejskiej);
- b) udział komisarzy w polityce krajowej w trakcie ich kadencji powinien zostać zawieszony lub ograniczony do biernego członkostwa w partii;
- c) wyjaśnienie odniesienia do „względów uprzejmości lub dyplomacji” (art. 6 ust. 2 i 5), któremu brakuje precyzji i jasności oraz które może być źródłem nadużyć;
- d) udział komisarzy w krajowych kampaniach wyborczych powinien być dostosowany do udziału w europejskich kampaniach wyborczych (art. 9 i 10); w obu przypadkach komisarze powinni być zobowiązani do wzięcia bezpłatnego urlopu wyborczego;
- e) należy doprecyzować kryteria ewentualnego zwrócenia się do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej na mocy art. 245 lub 247 TFUE;
- f) komisarze powinni deklarować wszystkie swoje odpowiednie interesy (jako udziałowcy, członkowie zarządów spółek, doradcy i konsultanci, członkowie powiązanych fundacji itd.), a nie wybierać jedynie te, które ich zdaniem mogą być uznawane za ewentualne źródło konfliktu interesów;
- g) deklaracje interesów należy udoskonalić zgodnie z rezolucją Parlamentu z dnia 1 grudnia 2016 r. w sprawie deklaracji komisarzy o braku konfliktu interesów – wytyczne ⁽¹⁾;

Administracja

Ustalenia Trybunału

304. zauważa, że instytucje wspólnie zmniejszyły liczbę etatów w planie zatrudnienia o 4,0 % w latach 2013–2017 (z 39 649 do 38 072 etatów) oraz że instytucje zmniejszyły liczbę pracowników (etaty faktycznie zajmowane przez pracownika) o 1,4 % w latach 2013–2017 (z 37 153 do 36 657 etatów);

305. zwraca również uwagę na dodatkowe wnioski Trybunału:

„30. W tym samym okresie władza budżetowa przyznała jednak nowe stanowiska instytucjom, organom i agencjom w ramach corocznej procedury budżetowej. Stanowiska te zostały udostępnione głównie w celu rozwoju ich działalności (co tłumaczy znaczny wzrost liczby etatów przyznanych agencjom), przystąpienia Chorwacji oraz grupom politycznym w Parlamencie Europejskim.

31. W konsekwencji liczba etatów w planach zatrudnienia zmniejszyła się o 1,1 % w latach 2012–2017, przy czym występują znaczne różnice między instytucjami (- 3,5 %), agencjami zdecentralizowanymi (+ 13,7 %) i agencjami wykonawczymi (+ 42,9 %). Liczba stanowisk faktycznie obsadzonych w okresie od dnia 1 stycznia 2013 r. do dnia 1 stycznia 2017 r. wzrosła w tym okresie o 0,4 % (- 1,3 % w przypadku instytucji i organów oraz + 11,3 % w przypadku agencji, z czego 9,6 % w agencjach zdecentralizowanych oraz 33,7 % w agencjach wykonawczych). Średni poziom wakatów spadł z 6,9 % na dzień 1 stycznia 2013 r. do 4,5 % na dzień 1 stycznia 2017 r. i osiągnął poziom poniżej 2 % w niektórych instytucjach i organach.” ⁽²⁾;

306. z niepokojem odnotowuje dyskryminację wobec pracowników Unii w Luksemburgu, która wciąż ma miejsce pomimo wyroku Trybunału Sprawiedliwości UE z października 2000 r. w sprawie C-411/98 Ferlini i dyrektywy 2011/24/UE, w których praktyka ta została uznana za podlegającą karze; podkreśla, że nadal trwa naliczanie wyższych stawek na podstawie dwóch umów z Federacją Szpitali Wielkiego Księstwa Luksemburga i Stowarzyszeniem Lekarzy Stomatologów, które przewidują stawki wyższe o 15 %, chociaż osiągają one 500 %, kiedy są stosowane w ośrodkach szpitalnych; ubolewa nad faktem, że nie tylko obydwie umowy naruszają wyrok Trybunału Sprawiedliwości UE z 2000 r. i dyrektywę 2011/24/UE, lecz robią to również podmioty krajowe oferujące opiekę zdrowotną; wzywa Komisję, aby – po pierwsze – obliczyła dodatkowy roczny koszt nadmiernego obciążenia budżetu Unii (wspólny system ubezpieczenia chorobowego) i uzasadniła go; po drugie – aby określiła postępowanie w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego lub podobne postępowanie sądowe przeciwko Wielkiemu Księstwu; po trzecie – aby poinformowała Parlament o wyniku petycji publicznej nr 765 złożonej w Izbie Deputowanych Wielkiego Księstwa Luksemburga i debaty publicznej, która miała tam miejsce w dniu 19 października 2017 r.; po czwarte – aby złożyła protest przeciwko dwóm umowom z Federacją Szpitali Wielkiego Księstwa Luksemburga i Stowarzyszeniem Lekarzy Stomatologów;

⁽¹⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2016)0477.

⁽²⁾ Europejski Trybunał Obrachunkowy, Szybki przegląd stanu wdrożenia decyzji o redukcji liczby stanowisk o 5 proc., s. 27.

307. przyjmuje z zadowoleniem oświadczenia komisarza Günthera Oettingera dotyczące końca ograniczeń w zakresie polityki kadrowej, aby uniknąć poważnych zakłóceń prawidłowego działania instytucji europejskich, a co za tym idzie – utraty jakości służb publicznych Unii działających na rzecz europejskich obywateli; podkreśla znaczenie solidnej europejskiej służby cywilnej pracującej na rzecz obywateli, zdolnej do stawiania czoła wyzwaniom Unii i do wdrażania kierunków jej polityki z największym profesjonalizmem i doskonałością, z jednoczesnym wyposażeniem jej w konieczne środki prawne i budżetowe; podkreśla znaczenie przywrócenia atrakcyjności europejskiej służby cywilnej dla młodych fachowców z Unii; zwraca się do Komisji o opracowanie sprawozdania na temat skutków ograniczeń dla atrakcyjności unijnej służby cywilnej i jej obecnego braku wydajności, w którym zostaną przedstawione rozwiązania w celu zbliżenia tej służby do obywateli europejskich i zwiększenia zainteresowania tych obywateli uczestnictwem w niej;
308. podkreśla znaczenie znalezienia rozwiązania dla problemu zbyt wysokich stawek (w wielu przypadkach będących nadużyciem) wydatków medycznych pracowników i posłów do Parlamentu w niektórych państwach członkowskich; zwraca się do Komisji, by szukała rozwiązań tego problemu, który w niektórych państwach, takich jak Luksemburg, generuje roczny koszt wynoszący 2 mln EUR (np. negocjacje z publicznymi lub prywatnymi systemami zabezpieczenia społecznego w państwach członkowskich, utworzenie karty podobnej do europejskiej karty ubezpieczenia zdrowotnego na potrzeby podróży itp.);

Budynki im. Jeana Monneta (JMO I i JMO II) w Luksemburgu

309. uznaje, że budowa nowego budynku im. Jeana Monneta (JMO II) uległa znacznemu opóźnieniu, co wiąże się z dodatkowymi kosztami;
310. ubolewa nad tym, że Komisji i władzom luksemburskim potrzeba było 15 lat (1994–2009) na uzgodnienie przyszłych ustaleń dotyczących zlokalizowania departamentów Komisji w Luksemburgu;
311. oczekuje na otrzymanie pełnej historii JMO I/JMO II w latach 1975–2011 zgodnie z obietnicą złożoną przez Komisję w jej odpowiedziach pisemnych w ramach przygotowań do przesłuchania komisarza Oettingera w dniu 23 stycznia 2018 r.;
312. ubolewa nad faktem, że pomimo tego, iż w 1997 r. opracowano pełny wykaz materiałów zawierających azbest w budynku JMO I, Komisja opuściła ten budynek dopiero w styczniu 2014 r., a przedsiębiorstwo AIB-Vinçotte Luxembourg dokonało przeglądu jej wniosków dopiero w 2013 r.; odnotowuje, że płyty azbestowe w JMO I były cieńsze, niż sądzono wcześniej, a tym samym bardziej podatne na działanie mechaniczne (zwykłe potarcie mogło wystarczyć, by włókna z łatwością uwolniły się i mogły być wdychane); uważa, że z uwagi na poważne zagrożenie dla zdrowia związane z wdychaniem azbestu Komisja powinna była przeprowadzić ekspertyzę i zasięgnąć opinii innych ekspertów w przedmiotowej dziedzinie, w szczególności po doświadczeniach z budynkiem Berlaymont w Brukseli; zwraca się do Komisji, by powiadomiła Parlament, czy wszyscy pracownicy zostali odpowiednio poinformowani o tej sytuacji i poważnym zagrożeniu dla zdrowia oraz czy wykryto przypadek zachorowania, które mogło być wynikiem wdychania cząstek azbestu, jakie środki podjęto w stosownych przypadkach i czy przyjęto środki profilaktyczne (badania przesiewowe i testy wczesnego wykrywania itp.); zwraca się również do Komisji o przekazanie informacji, czy wszczęto działania wobec AIB-Vinçotte Luxembourg w związku z tą sytuacją;
313. przyjmuje do wiadomości, że w grudniu 2015 r. Komisja i władze luksemburskie uzgodniły podział kosztów związanych z wcześniejszym opuszczeniem JMO I; zauważa, że budynek JMO II miał być początkowo dostępny dnia 31 grudnia 2014 r.;
314. zwraca się do Komisji o przedstawienie szczegółowych informacji na temat kosztów wynajmu sześciu budynków zajmowanych w międzyczasie przez Komisję (ARIA, LACC, HITEC, DRB, BECH i T2), wynikających z opóźnienia w oddaniu budynku JMO II, oraz na temat konsekwencji przedłużenia umów o wynajem; zwraca się do Komisji, by zadbała o poprawę warunków pracy w tych sześciu budynkach, w ścisłej współpracy z Komitetem Bezpieczeństwa i Zdrowia w Pracy, oraz by szybko podjęła negocjacje z władzami luksemburskimi dotyczące poprawy mobilności i dostępu wokół tych budynków; przypomina jej, że w każdym z budynków zgodnie z krajowymi przepisami luksemburskimi należy utworzyć punkty pomocy medycznej;
315. niedawno dowiedział się, że pierwsza faza budowy JMO II ma zostać ukończona dopiero na początku 2020 r., a druga na początku 2024 r.; przyjmuje do wiadomości wyjaśnienia Komisji dotyczące przyczyn opóźnień:
- konsorcjum architektów KSP zwróciło się o przegląd niektórych klauzul umowy o zarządzanie;
 - procedura przetargowa dotycząca robót ziemnych napotkała na problemy administracyjne;
 - nastąpiły znaczące zmiany w zakresie środków bezpieczeństwa;

oraz wzywa do przekazania dokumentów potwierdzających oraz szczegółowego zestawienia kosztów wynikających z opóźnień w oddaniu budynku do użytku

316. pragnie otrzymać dokumenty potwierdzające te wyjaśnienia do dnia 30 czerwca 2018 r.;

Szkoły europejskie

317. przypomina, że Komisja wypłaciła 61 % (177,8 mln EUR) budżetu szkół w 2016 r.;

318. ubolewa, że po ponad 15 latach⁽¹⁾ nie istnieje jeszcze solidny system zarządzania finansowego w odniesieniu do szkół europejskich;

319. w tym kontekście zwraca uwagę na sprawozdanie roczne Trybunału dotyczące rocznego sprawozdania finansowego szkół europejskich za rok budżetowy 2016, w którym ujawniono następujące niedociągnięcia⁽²⁾:

„27. Trybunał stwierdził istotne uchybienia w stosowaniu rachunkowości memoriałowej w rozliczeniach Biura oraz szkół w Alicante i Karlsruhe, w szczególności w zakresie obliczania i księgowania rezerw na świadczenia pracownicze oraz rejestrowania zobowiązań i należności. W trakcie procedury konsolidacji poprawiono istotne błędy.[...] 30. Choć systemy kontroli wewnętrznej szkół w Alicante i Karlsruhe wykazały ograniczone niedociągnięcia, w systemie kontroli wewnętrznej Biura nadal występują istotne niedociągnięcia. Sprawozdania z kontroli niezależnego audytora zewnętrznego również ujawniły istotne uchybienia w procedurach rekrutacji, udzielania zamówień publicznych i płatności. Trybunał nie jest zatem w stanie potwierdzić, że zarządzanie finansami odbywało się zgodnie z ramami ogólnymi.”;

320. uznaje, że dyrektor generalna działała w związku z tym właściwie, ograniczając swoje poświadczenie wiarygodności: „Dyrektor generalna, występując w charakterze delegowanego urzędnika zatwierdzającego, podpisała poświadczenie wiarygodności, jednakże opatrzone zastrzeżeniem co do reputacji w odniesieniu do skutecznego zarządzania niektórymi środkami finansowymi Komisji przeznaczonymi na szkoły europejskie.”⁽³⁾;

321. ubolewa, że sprawozdanie roczne Trybunału dotyczące rocznego sprawozdania finansowego szkół europejskich za rok budżetowy 2016 ujawniło szereg niedociągnięć; uważa, że należy wzmocnić rozliczalność finansową systemu szkół europejskich do odpowiedniego poziomu dzięki specjalnemu procesowi uzyskania absolutorium w odniesieniu do kwoty 177,8 mln EUR udostępnionej na rzecz tego systemu;

322. ponownie podkreśla swoje stanowisko, że istnieje pilna potrzeba dokonania „kompleksowego przeglądu” systemu szkół europejskich w celu uwzględnienia „reformy w odniesieniu do kwestii kierowniczych, finansowych, organizacyjnych i pedagogicznych”, oraz przypomina o skierowanym do Komisji apelu „o coroczne przedstawianie Parlamentowi sprawozdania obejmującego ocenę postępów”;

323. zwraca się do Komisji z pytaniem, kiedy spodziewa się wprowadzenia należytego systemu zarządzania finansami w odniesieniu do szkół europejskich; zwraca się do Komisji, by podjęła konieczne środki w celu jak najszybszego zastosowania należytego systemu zarządzania finansami w odniesieniu do szkół europejskich;

Europejski Urząd ds. Zwalczenia Nadużyć Finansowych (OLAF)

324. jest zdumiony, że wewnętrzne opracowanie nowego systemu zarządzania sprawami będzie kosztowało 12,2 mln EUR; zwraca się z pytaniem, czy OLAF przeprowadził jakiegokolwiek badania rynku pod kątem tańszych rozwiązań przed zobowiązaniem się do tego wydatku; oczekuje, że Komisja i OLAF przedstawią organowi udzielającemu absolutorium wyczerpujące wyjaśnienia dotyczące szacowanych kosztów i podjętych działań w celu znalezienia bardziej ekonomicznego rozwiązania;

325. Wyraża poważne obawy dotyczące:

- a) tworzenia stanowisk stanowiących wyłącznie odskocznię do oddelegowania;
- b) braku przestrzegania przez wysokiego urzędnika okresu karencji przed przyjęciem stanowiska ściśle powiązanego z jego wcześniejszym zatrudnieniem;
- c) ryzyka uwikłania wysokiego urzędnika w konflikt interesów między lojalnością wobec poprzedniego i obecnego pracodawcy;

⁽¹⁾ Ust. 276, 281 i 282 rezolucji Parlamentu Europejskiego z dnia 27 kwietnia 2017 r.

⁽²⁾ Sprawozdanie dotyczące rocznego sprawozdania finansowego szkół europejskich za rok budżetowy 2016, wraz z odpowiedziami szkół, 29 listopada 2017 r.

⁽³⁾ DG HR AAR, s. 6.

Grupy ekspertów

326. zwraca się do Komisji o zapewnienie zrównoważonego składu grup ekspertów; zwraca uwagę na sprawozdanie instytutu Corporate Europe Observatory z dnia 14 lutego 2017 r. pt. „Corporate interests continue to dominate key expert groups” (Wspólne interesy nadal dominują w kluczowych grupach ekspertów)⁽¹⁾; wyraża zaniepokojenie wnioskami płynącymi z tego sprawozdania, w szczególności brakiem równowagi w grupach ekspertów GEAR 2030, w grupie ds. automatycznej wymiany informacji dotyczących rachunków bankowych, na Wspólnym Forum ds. Cen Transferowych, na platformie na rzecz dobrego rządzenia w zakresie podatków oraz w podgrupie ds. emisji w rzeczywistym ruchu drogowym generowanych przez lekkie pojazdy użytkowe, działającej w ramach grupy roboczej ds. pojazdów silnikowych; uważa, że Parlament w dalszym ciągu nie otrzymał formalnej odpowiedzi na swoją rezolucję z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie kontroli rejestru i składu grup ekspertów Komisji⁽²⁾; apeluje do Komisji o niezwłoczne udzielenie dokładnej odpowiedzi;

Dziennikarstwo śledcze i walka z korupcją

327. potępia morderstwo słowackiego dziennikarza śledczego Jána Kuciaka i jego narzeczonej Martiny Kušnírovej w dniu 22 lutego 2018 r.; jest bardzo zaniepokojony informacjami, zgodnie z którymi zabójstwo to może być powiązane ze stanowiącą oszustwo wypłatą unijnych środków finansowych na rzecz mieszkańca Słowacji oraz domniemanymi powiązaniem ze zorganizowaną grupą przestępczą Ndràngheta; zwraca się do Komisji i OLAF o dokładne zbadanie tej sprawy oraz przekazanie informacji na jej temat w ramach działań następczych względem absolutorium Komisji;
328. ubolewa nad faktem, że w drugim sprawozdaniu Komisji o zwalczaniu korupcji w UE (ARES (2017)455202) zarzucono sporządzanie sprawozdań z podziałem na kraje; wzywa Komisję, aby ponownie rozpoczęła sprawozdawczość na temat stanu korupcji w państwach członkowskich, włącznie z oceną skuteczności wspieranych przez UE działań antykorupcyjnych, w oderwaniu od semestru na rzecz koordynacji polityki gospodarczej; zdecydowanie wzywa Komisję, by nie oceniała wysiłków antykorupcyjnych wyłącznie pod kątem strat ekonomicznych;
329. wzywa Komisję do wznowienia wysiłków, aby UE mogła stać się sygnatariuszem GRECO (Grupa Państw Przeciwko Korupcji);

Odprawy przejściowe

330. odnotowuje wnioski i zalecenia zawarte w badaniu Departamentu Tematycznego D Parlamentu pt. „Transitional allowances for former Union office holders – too few conditions?” (Odprawy przejściowe dla osób sprawujących w przeszłości urząd w UE – zbyt mało warunków?); wzywa Komisję do uwzględnienia tych zaleceń oraz zainicjowania przeglądu odpraw przejściowych dla osób sprawujących w przeszłości urząd w UE w celu wzmocnienia przejrzystości odpraw oraz rozliczalności budżetu UE względem obywateli; wzywa w szczególności osoby, które sprawowały urzędy w UE, do powstrzymania się od działalności lobbingsowej w instytucjach UE, dopóki otrzymują odprawę przejściową;

Agencje wykonawcze

331. wzywa zainteresowane agencje wykonawcze:
- do działań następczych i realizacji zaleceń Służby Audytu Wewnętrznego;
 - do unikania w miarę możliwości przenoszenia środków poprzez wprowadzenie zróżnicowanych środków budżetowych w celu lepszego odzwierciedlenia wieloletniego charakteru operacji;
 - do prowadzenia szczegółowej i kompleksowej dokumentacji dotyczącej procedur zamówień publicznych i rekrutacji;

Opinie komisji*Sprawy zagraniczne*

332. przyjmuje do wiadomości sprawozdanie końcowe z zewnętrznej oceny Europejskiego Instrumentu na rzecz Wspierania Demokracji i Praw Człowieka, opublikowane w czerwcu 2017 r.; z zadowoleniem przyjmuje informacje świadczące o tym, że obserwacja wyborów przyczynia się do realizacji ogólnych i szczegółowych celów instrumentu; podkreśla, jak ważne jest, aby zagwarantować nieustające poparcie społeczności lokalnych dla misji obserwacji wyborów; w związku z tym zwraca uwagę na potrzebę zagwarantowania opłacalności ekonomicznej oraz stosowania zasady proporcjonalności w odniesieniu do zasobów przeznaczanych na misję obserwacji wyborów i działań podejmowanych na podstawie zaleceń opracowywanych podczas trwania misji; apeluje do Komisji o rozważenie propozycji zawartych w sprawozdaniu końcowym z zewnętrznej oceny instrumentu, aby konsekwentniej wdrażać działania następcze będące rezultatem zaleceń wynikających z monitorowania wyborów;

⁽¹⁾ <https://corporateeurope.org/expert-groups/2017/02/corporate-interests-continue-dominate-key-expert-groups>

⁽²⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2017)0021.

333. wyraża wprawdzie zadowolenie z osiągniętego postępu, zauważa jednak, że cztery z dziesięciu misji cywilnych w ramach wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony (WPBiO) nie zostały jeszcze uznane przez Komisję za zgodne z art. 60 rozporządzenia finansowego; wzywa Komisję do zintensyfikowania prac w celu akredytacji wszystkich cywilnych misji w ramach wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony, zgodnie z zaleceniem Europejskiego Trybunału Obrachunkowego, co pozwoli na powierzenie im zadań związanych z wykonywaniem budżetu w ramach zarządzania pośredniego;

Rozwój i współpraca

334. jest bardzo zaniepokojony zauważalną w niedawnych wnioskach Komisji tendencją do ignorowania prawnie wiążących postanowień rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 233/2014⁽¹⁾, jeśli chodzi o wydatki kwalifikujące się jako oficjalna pomoc rozwojowa i kraje kwalifikujące się do otrzymania środków z Instrumentu Finansowania Współpracy na rzecz Rozwoju; przypomina, że legalność wydatków unijnych jest kluczową zasadą należytego zarządzania finansami oraz że względy polityczne nie powinny przeważać nad jasnymi przepisami prawnymi; przypomina, że Instrument Finansowania Współpracy na rzecz Rozwoju jest przede wszystkim instrumentem walki z ubóstwem;

335. popiera wykorzystywanie wsparcia budżetowego, jednak apeluje do Komisji, aby w każdym przypadku lepiej określała i jasno oceniała wyniki w zakresie rozwoju oraz aby przede wszystkim wzmocniła mechanizmy kontrolne dotyczące działań państw będących beneficjentami w zakresie korupcji, poszanowania praw człowieka, praworządności i demokracji; wyraża głębokie zaniepokojenie z powodu potencjalnego wykorzystania wsparcia budżetowego w krajach, w których nie ma nadzoru demokratycznego – albo ze względu na brak dobrze funkcjonującej demokracji parlamentarnej, wolności społeczeństwa obywatelskiego i mediów, albo ze względu na brak zdolności organów nadzoru;

336. jest zaniepokojony stwierdzeniem Trybunału, że istnieje poważne ryzyko, iż Unia nie osiągnie zakładanego celu uwzględniania w swoim budżecie kwestii związanych ze zmianą klimatu, a także celu przeznaczania 20 % swoich wydatków na działania w dziedzinie klimatu;

337. wyraża zaniepokojenie ustaleniami Trybunału, że unijny system certyfikacji biopaliw w celu potwierdzania ich zrównoważonego charakteru nie jest w pełni wiarygodny⁽²⁾; zwraca uwagę na potencjalne negatywne skutki dla krajów rozwijających się, ponieważ – jak stwierdził Trybunał – „Komisja nie wymagała, aby w ramach systemów dobrowolnych sprawdzano, czy poddana procesowi certyfikacji produkcja biopaliwa nie ma poważnych negatywnych następstw stanowiących zagrożenie społeczno-ekonomiczne, takich jak konflikty co do własności gruntów, przymusowa praca, praca dzieci, złe warunki pracy rolników oraz zagrożenia dla zdrowia i bezpieczeństwa”; wzywa Komisję do zajęcia się tą kwestią;

338. oczekuje, że będzie dokładnie informowany i proszony o opinię w odniesieniu do śródkresowego przeglądu Instrumentu Finansowania Współpracy na rzecz Rozwoju, który powinien uwzględnić agendę na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030 oraz nowy Europejski konsensus w sprawie rozwoju;

339. wzywa Komisję, by w odniesieniu do rozwoju przyjęła podejście oparte na systemie zachęt i wprowadziła zasadę „więcej za więcej”, biorąc za przykład europejską politykę sąsiedztwa; jest zdania, że im intensywniej i szybciej dane państwo będzie przeprowadzać wewnętrzne reformy w zakresie budowania i umacniania instytucji demokratycznych, zwalczania korupcji, poszanowania praw człowieka i praworządności, tym większe wsparcie ze strony Unii powinno otrzymywać; podkreśla, że to podejście oparte na tzw. pozytywnej warunkowości wraz silnym naciskiem na finansowanie projektów na małą skalę w społecznościach wiejskich może przynieść prawdziwe zmiany i zagwarantować bardziej zrównoważone wydatkowanie pieniędzy podatników unijnych; z drugiej strony zdecydowanie potępia wszelkie próby uzależniania pomocy od kontroli granic;

Zatrudnienie i sprawy społeczne

340. wyraża zaniepokojenie, że spośród 168 ukończonych projektów w obszarze wydatków „Spójność gospodarcza, społeczna i terytorialna”, skontrolowanych przez Trybunał, tylko jedna trzecia była objęta systemem pomiaru wyników, w którym wskaźniki produktu i rezultatu były powiązane z celami programu operacyjnego, oraz że w przypadku 42 % projektów brak było wskaźników i wartości docelowych dotyczących rezultatu, co uniemożliwia ocenę wkładu każdego z tych projektów w osiągnięcie ogólnych celów programu;

341. przyjmuje do wiadomości zalecenie Trybunału, zgodnie z którym dokonując zasadniczego przemyślenia koncepcji i mechanizmu wdrażania europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych po roku 2020, Komisja powinna w większym stopniu ukierunkować program na wyniki i uprościć mechanizm płatności poprzez zachęcanie w stosownych przypadkach do wprowadzania dalszych środków służących powiązaniu poziomu płatności z wynikami, zamiast po prostu dokonywać zwrotu kosztów;

⁽¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 233/2014 z dnia 11 marca 2014 r. ustanawiające Instrument Finansowania Współpracy na rzecz Rozwoju na lata 2014–2020 (Dz.U. L 77 z 15.3.2014, s. 44).

⁽²⁾ Sprawozdanie specjalne nr 18/2016 pt. „Unijny system certyfikacji zrównoważonych ekologicznie biopaliw”.

342. z zadowoleniem przyjmuje rezultaty osiągnięte w 2016 r. w ramach trzech osi programu Unii Europejskiej na rzecz zatrudnienia i innowacji społecznych; zwraca uwagę na znaczenie wsparcia w ramach tego programu, a zwłaszcza w ramach jego osi Progress i europejskiej sieci służb zatrudnienia (EURES), dla europejskiego filaru praw socjalnych; z niepokojem zauważa, że sekcja tematyczna dotycząca przedsiębiorczości społecznej, wchodząca w zakres osi programu poświęconej mikrofinansowaniu i przedsiębiorczości społecznej, nadal nie osiąga zadowalających wyników; wzywa Komisję do nalegania, by Europejski Fundusz Inwestycyjny zobowiązał się do pełnego wykorzystania środków z sekcji tematycznej dotyczącej przedsiębiorczości społecznej;

Środowisko, zdrowie publiczne i bezpieczeństwo żywności

343. podkreśla, że w 2016 r., stosując się do uwag poczynionych przez Trybunał, opracowano plan działania w celu poprawy sytuacji w zakresie opóźnień dotyczących płatności w ramach programu LIFE; zwraca uwagę, że w 2016 r. odsetek spóźnionych płatności wyniósł 3,9 %;
344. ubolewa, że brakuje szczegółowych ram – którymi zarządzałaby Komisja – dotyczących sprawozdawczości w odniesieniu do określania i oceny niepożądanych skutków strategii politycznych Unii wpływających niekorzystnie na zmiany klimatu, a także w odniesieniu do określenia udziału takich wydatków w budżecie ogólnym Unii;
345. podkreśla, że audyty wewnętrzne wykazały również opóźnienia we wdrażaniu jednego z bardzo ważnych zaleceń związanych z bezpieczeństwem informatycznym (dotyczy zarządzania bezpieczeństwem systemu informatycznego EU ETS), co naraża służby Komisji na ryzyko naruszenia bezpieczeństwa;
346. zauważa, że ocena *ex post* drugiego programu działań w dziedzinie zdrowia, zainicjowana w lipcu 2016 r., wykazała, iż choć w ramach tego programu osiągnięto wartościowe rezultaty jasno powiązane z unijnymi i krajowymi priorytetami w dziedzinie polityki zdrowotnej, usprawnienia wymaga upowszechnianie wyników działań i efektów synergii z myślą o innych instrumentach finansowych Unii, takich jak fundusze strukturalne;

Transport i turystyka

347. ubolewa, że w czasie, gdy przygotowywane są następne wieloletnie ramy finansowe, Trybunał nie przedstawił wyczerpujących informacji o audytach przeprowadzonych w odniesieniu do sektora transportu w ramach obszaru „Konkurencyjność na rzecz wzrostu i zatrudnienia”, zwłaszcza w odniesieniu do instrumentu „Łącząc Europę”;
348. zauważa, że do końca 2016 r. w ramach instrumentu „Łącząc Europę” udzielono wsparcia na rzecz 452 projektów transportowych w postaci inwestycji o wartości 19,4 mld EUR w całej Europie; ponownie podkreśla znaczenie instrumentu „Łącząc Europę” dla ukończenia sieci TEN-T i dla utworzenia jednolitego europejskiego obszaru transportu; podkreśla, że w przyszłości należy uniknąć cięć budżetowych, jakich w przeszłości dokonano w przypadku tego instrumentu z powodu konieczności sfinansowania EFIS;
349. zauważa, że w 2016 r. w ramach EFIS udostępniono kwotę 3,64 mld EUR na sfinansowanie 29 operacji, mianowicie 25 projektów transportowych i czterech funduszy wielosektorowych, przy czym oczekuje się, że całkowita kwota inwestycji wyniesie 12,65 mld EUR; ubolewa, że Komisja i EBI nie przedstawiły wyczerpujących informacji w rozbięciu na poszczególne sektory i lata w odniesieniu do projektów wspieranych w ramach EFIS;
350. odnotowuje uruchomienie w 2016 r. programu gwarancji dla ekologicznej żeglugi w oparciu o nowy instrument dłużny w ramach instrumentu „Łącząc Europę” oraz EFIS, dzięki czemu możliwe będzie zgromadzenie 3 mld EUR na inwestycje w wyposażenie statków w czystą technologię; zwraca się do Komisji o szczegółowe informacje na temat realizacji tego programu, w tym również na temat aspektów finansowych i technologicznych oraz skutków środowiskowych i gospodarczych;
351. zwraca uwagę, że znacznie wzrosła liczba instrumentów finansowych, dzięki czemu powstały nowe możliwości łączenia w sektorze transportu, lecz jednocześnie doprowadziło to również do powstania złożonej struktury mechanizmów wokół budżetu Unii; wyraża zaniepokojenie, że instrumenty te, istniejące równolegle z budżetem Unii, mogłyby obniżyć poziom rozliczalności i przejrzystości, gdyż sprawozdawczość, audyt i kontrola publiczna nie są zsynchronizowane; ubolewa ponadto, że korzystanie ze środków w ramach EFIS prowadzi do przekazania EBI uprawnień wykonawczych, przez co kontrola publiczna jest bardziej ograniczona niż w przypadku innych instrumentów zasilanych z budżetu Unii;
352. apeluje do Komisji o to, aby z myślą o sektorze transportu z odpowiednim wyprzedzeniem przedstawiła jasną ocenę wpływu EFIS na inne instrumenty finansowe, zwłaszcza instrument „Łącząc Europę”, oraz na spójność instrumentu dłużnego w ramach instrumentu „Łącząc Europę” z innymi inicjatywami Unii, zanim przedłożony zostanie wniosek w sprawie kolejnych wieloletnich ram finansowych i nowej edycji instrumentu „Łącząc Europę”; zwraca uwagę, że ocena ta powinna zawierać jasną analizę równowagi geograficznej w odniesieniu do inwestycji w sektorze transportu; przypomina jednak, że kwoty wydawanych w ramach instrumentu finansowego nie należy uważać za jedyne właściwe kryteria oceny jego wyników; w związku z tym zachęca Komisję do pogłębienia oceny wyników osiągniętych w ramach projektów transportowych finansowanych przez Unię oraz do prowadzenia pomiaru ich wartości dodanej;

353. ponownie domaga się, aby z uwagi na wielość źródeł finansowania Komisja zapewniła łatwy dostęp do projektów, najlepiej w ramach punktu kompleksowej obsługi, aby obywatele mogli śledzić rozwój i otrzymywać informacje o finansowaniu infrastruktury współfinansowanej ze środków Unii oraz przez EFIS;
354. wzywa Komisję do dokonania oceny efektywności finansowej umowy z Eurocontrol w odniesieniu do organu weryfikującego skuteczność działania oraz do przyspieszenia prac nad wnioskiem dotyczącym ustanowienia organu weryfikującego skuteczność działania jako europejskiego organu ds. regulacji ekonomicznej, działającego pod nadzorem Komisji; ponadto, biorąc pod uwagę konieczność jak najszybszego wdrożenia jednolitej europejskiej przestrzeni powietrznej oraz w celu poprawy konkurencyjności przemysłu lotniczego, zwraca się do Komisji o przyspieszenie prac nad wnioskiem dotyczącym wyznaczenia zarządców sieci jako niezależnych usługodawców działających na zasadzie partnerstwa branżowego;
355. wzywa Komisję do przedstawienia oceny skutków projektów finansowanych przez państwa członkowskie w dziedzinie transportu w ramach strategii na rzecz regionu Dunaju oraz do złożenia wniosku dotyczącego zwiększenia wartości dodanej przyszłych projektów w celu przyczynienia się do ukończenia tego ważnego korytarza transportowego;
356. wyraża głębokie ubolewanie, że z powodu braku specjalnej linii budżetowej poświęconej turystyce nie można mówić o przejrzystości, jeżeli chodzi o fundusze Unii przeznaczane na wsparcie działań podejmowanych z myślą o turystyce; ponownie wskazuje na swój postulat dotyczący uwzględnienia w przyszłości w budżecie Unii linii budżetowej poświęconej turystyce;

Rozwój regionalny

357. zwraca uwagę na rolę zdolności administracyjnych w regularnym korzystaniu z funduszy ESI; uważa, że wymiana dobrych praktyk mogłaby skutecznie przyczynić się do zwiększenia zdolności państw członkowskich w tej dziedzinie;
358. wyraża głębokie zaniepokojenie, że poważne opóźnienia we wdrażaniu polityki spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej pogłębiły liczne nierówności zarówno w całej Unii, jak i w obrębie państw członkowskich i regionów, zagrażając tym samym integralności Unii;
359. przyjmuje do wiadomości sprawozdanie strategiczne za 2017 r. w sprawie realizacji EFIS⁽¹⁾, w którym podkreślono, że od początku okresu finansowania wartość projektów w ramach EFIS wyniosła ogółem 278 mld EUR, czyli 44 % wszystkich inwestycji w europejską gospodarkę realną zaplanowanych na lata 2014–2020; uważa, że realizacja programów na lata 2014–2020 nabrała już pełnego tempa, co potwierdza wartość dodaną polityki spójności dla wszystkich regionów w Unii, ale także potrzebę dołożenia dalszych starań na rzecz wzmocnienia zdolności administracyjnych władz krajowych, regionalnych i lokalnych;

Rolnictwo i rozwój obszarów wiejskich

360. z zadowoleniem przyjmuje, że system identyfikacji działek rolnych działa coraz lepiej i z większą dokładnością, co sprawia, że jest on doskonałym narzędziem służącym do obniżania poziomu błędów oraz zmniejszania obciążeń administracyjnych dla rolników i agencji płatniczych;
361. wzywa Komisję i państwa członkowskie do monitorowania dużej zmienności cen produktów rolnych, która ma niekorzystny wpływ na dochody rolników, oraz do szybkiego i skutecznego reagowania w razie potrzeby;
362. zwraca uwagę, że pierwszy pełny rok wdrażania koncepcji zazieleniania najwyraźniej nie miał wpływu na poziom błędów, co można uznać za duże osiągnięcie z perspektywy rolników i agencji płatniczych, jeżeli wziąć pod uwagę złożony charakter przepisów dotyczących zazieleniania; podziela zdanie Komisji, że wciąż jest za wcześnie, aby wyciągać wnioski co do dokładnych wyników środowiskowych; odnotowuje również, że oprócz zazieleniania także inne czynniki mają wpływ na efektywność środowiskową w sektorze rolnictwa; podkreśla, że zazielenianie służy za przykład zwiększonej potrzeby kontroli wykonania zadań również w dziedzinie rolnictwa;
363. z zadowoleniem przyjmuje program zazieleniania i jego cel polegający na tym, by uczynić gospodarstwa rolne w Unii bardziej przyjaznymi dla środowiska dzięki praktykom dywersyfikacji upraw, utrzymywaniu istniejących trwałych użytków zielonych i ustanawianiu obszarów proekologicznych na gruntach ornych, na co wskazano w sprawozdaniu rocznym Trybunału;
364. podkreśla, że istnieje znaczące różnice między rodzajami błędów i w obrębie ich skali, tj. między nieumyślnymi przeoczeniami o charakterze administracyjnym a przypadkami nadużyć, oraz że przeoczenia zasadniczo nie powodują szkód finansowych dla podatników, co również należy wziąć pod uwagę podczas oceny rzeczywistego poziomu błędów; przypomina Komisji, że ryzyko niezamierzonych błędów wynikających ze skomplikowanych rozporządzeń ponosi w ostateczności beneficjent; wyraża ubolewanie, że nawet w przypadku skutecznych inwestycji

⁽¹⁾ http://ec.europa.eu/regional_policy/en/policy/how/stages-step-by-step/strategic-report/

Trybunał uznaje wydatki w stu procentach za niekwalifikowalne, jeżeli popełniono błędy podczas udzielania zamówień publicznych; podkreśla zatem, że potrzebna jest dalsza racjonalizacja metody obliczania poziomu błędów;

365. zauważa, że dostęp do danych i dobre monitorowanie, zwłaszcza aspektów środowiskowych, mają zasadnicze znaczenie, gdyż niektóre zasoby naturalne, takie jak gleba i różnorodność biologiczna, stanowią podstawę długoterminowej wydajności produkcji rolnej;
366. wyraża nadzieję, że Trybunał zmieni swoje praktyki kontrolne i będzie przywiązywał taką samą wagę do wykorzystania środków i do ich przydziału;

Rybołówstwo

367. nalega, by w swoich kolejnych sprawozdaniach Trybunał przedstawił oddzielnie wskaźnik błędów dla rybołówstwa i gospodarki morskiej w celu wyeliminowania zniekształceń wynikających z włączenia innych dziedzin do tego samego rozdziału; stwierdza, że dziedzina gospodarki morskiej i rybołówstwa nie została wystarczająco szczegółowo omówiona w sprawozdaniu rocznym Trybunału, co utrudnia właściwą ocenę zarządzania finansami w tych dziedzinach;
368. wyraża uznanie dla Komisji za szczególnie wysoki wskaźnik wykonania tytułu 11 w sekcji III budżetu na 2016 r., przeznaczonych na gospodarkę morską i rybołówstwo, zarówno w odniesieniu do środków na zobowiązania (99,2%), jak i środków na płatności (94,7%); przypomina, że zgodnie z art. 13 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 508/2014⁽¹⁾ środki budżetowe są segregowane ze względu na ich przeznaczenie, a zatem Komisja w swoim sprawozdaniu powinna wyszczególnić wskaźnik wykonania budżetu w poszczególnych liniach budżetowych;
369. zwraca uwagę na zastrzeżenie zgłoszone w rocznym sprawozdaniu z działalności DG MARE w odniesieniu do ośmiu państw członkowskich, dotyczące wykrytych niekwalifikowalnych wydatków poniesionych w ramach Europejskiego Funduszu Rybackiego (EFR);
370. popiera wysiłki podejmowane przez DG MARE na rzecz kontroli środków w ramach zarządzania dzielonego, zwłaszcza w ramach EFR i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego (EFMR);
371. zauważa, że ryzyko utraty środków dotyczy kwoty 5,9 mln EUR i że Komisja przyjęła środki niezbędne do dokonania oceny wydatków w 2017 r. oraz, w stosownych przypadkach, odzyskania przyznanych funduszy;
372. podkreśla, że po upływie trzech lat, odkąd w dniu 15 maja 2014 r. przyjęto EFMR na lata 2014–2020, poziom jego realizacji jest nadal niezadowalający, skoro do września 2017 r. wykorzystano zaledwie 1,7% kwoty udostępnionej w ramach zarządzania dzielonego, wynoszącej 5,7 mld EUR; zauważa, że za wykorzystywanie środków z EFMR odpowiedzialne są państwa członkowskie; przypomina, że zgodnie z art. 13 rozporządzenia (UE) nr 508/2014 środki budżetowe są segregowane ze względu na ich przeznaczenie, a zatem Komisja w swoim sprawozdaniu powinna wyszczególnić wskaźnik wykonania budżetu w poszczególnych liniach budżetowych;
373. uważa, że należy udzielić wszelkiego możliwego wsparcia państwom członkowskim w celu zapewnienia właściwego i pełnego wykorzystania zasobów EFMR oraz zagwarantowania wysokich wskaźników wykorzystania, zgodnie z ich odnośnymi priorytetami i potrzebami, w szczególności w odniesieniu do zrównoważonego rozwoju sektora rybołówstwa;

Kultura i edukacja

374. z zadowoleniem stwierdza, że program Erasmus+ umożliwił 500 tys. osób naukę, szkolenie lub wolontariat za granicą w 2016 r. i jest na dobrej drodze do osiągnięcia celu 4 mln beneficjentów do 2020 r.; podkreśla, że studenci uczestniczący w programie Erasmus+ zdobywają wiele umiejętności przekrojowych i kompetencji, poszerzają wiedzę oraz mają większe szanse rozwoju zawodowego niż studenci niemobilni oraz że program stanowi strategiczną inwestycję w młodzież europejską; zwraca jednak uwagę na potrzebę zapewnienia szerszego dostępu do programu, zwłaszcza ludziom młodym mającym ograniczone możliwości;
375. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że procedura składania wniosków o finansowanie z programu Erasmus+ obecnie w dużej mierze odbywa się online; uważa jednak, że można jeszcze bardziej uprościć tę procedurę, znosząc wymóg opatrzenia odręcznym podpisem pism akredytacyjnych przez partnerów projektu;

⁽¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 508/2014 z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenia Rady (WE) nr 2328/2003, (WE) nr 861/2006, (WE) nr 1198/2006 i (WE) nr 791/2007 oraz rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1255/2011 (Dz.U. L 149 z 20.5.2014, s. 1).

376. zwraca uwagę, że nadal istnieją problemy z dostępem do finansowania w ramach programu Erasmus + w sektorze Młodzież ze względu na przeniesienie zarządzania programem do agencji krajowych; wzywa Komisję do podjęcia niezbędnych działań, takich jak na przykład centralizacja części finansowania w agencji wykonawczej; domaga się ponadto, aby Komisja zapewniła narzędzia niezbędne do większego zaangażowania wszystkich beneficjentów programu, takie jak np. utworzenie stałych podkomitetów sektorowych, zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1288/2013 ⁽¹⁾;
377. apeluje, by wymiany uniwersyteckie, które jak do tej pory zapewniają sukces Erasmus+, nie ucierpiały na skutek wykorzystywania funduszy na inny program lub na skutek objęcia tym programem innych beneficjentów, takich jak migranci;
378. jest zaniepokojony stale niskim wskaźnikiem powodzenia projektów finansowanych z programu „Europa dla Obywateli” i z podprogramu „Kultura” (program „Kreatywna Europa”) – odpowiednio 16 % i 11 % w 2016 r.; podkreśla, że niski wskaźnik powodzenia powoduje frustrację wśród wnioskodawców i jest przejawem nieodpowiedniego poziomu finansowania, co nie odpowiada ambitnym celom programu;
379. podkreśla, że Agencja Wykonawcza ds. Edukacji, Kultury i Sektora Audiowizualnego (EACEA) Komisji stwierdziła, że program „Europa dla Obywateli” osiągnął pełną dojrzałość w 2016 r., czyli w trzecim roku realizacji; wzywa zatem Komisję i Radę do należytego uwzględnienia faktu, że pełne wdrożenie nowych programów w ramach WRF na lata 2014–2020 będzie wymagało długich ram czasowych, aby uniknąć takich opóźnień również w przyszłych ramach finansowych po 2020 r.;
380. pochwała rolę EACEA w realizacji tych trzech programów kulturalnych i edukacyjnych, o czym świadczy pozytywna ocena pracy agencji w 2016 r.; wyraża zadowolenie, że w związku z finansowanymi projektami EACEA w większym stopniu korzysta z e-sprawozdawczości, co powinno usprawnić gromadzenie danych i monitorowanie projektów, ułatwić uwzględnianie danych w politycznych działaniach Komisji oraz być pomocne dla beneficjentów; z zadowoleniem odnotowuje, że EACEA wykonuje 92 % płatności w terminie przewidzianym rozporządzeniem finansowym; zważywszy, że beneficjentami programów edukacyjnych i kulturalnych są często bardzo małe organizacje, wzywa EACEA, aby dążyła do lepszych wyników, ewentualnie wykorzystując wskaźnik średniego czasu oczekiwania na wypłacenie dotacji;
381. odnotowuje uruchomienie w 2016 r. systemu poręczeń na rzecz sektora kultury i sektora kreatywnego dysponującego budżetem 121 mln EUR do 2022 r. oraz wstępne zainteresowanie nim sektora i pośredników finansowych; apeluje o szybkie wykorzystanie planowanych 60 mln EUR z Europejskiego Funduszu na rzecz Inwestycji Strategicznych (EFIS) na przedpłatę wydatków z systemu; przypomina, że kredyty stanowią uzupełnienie innych istotnych źródeł finansowania sektora, takich jak dotacje;
382. wyraża zaniepokojenie z powodu bardzo niskiego poziomu finansowania z EFIS w dziedzinie edukacji i kultury oraz w sektorze kreatywnym w 2016 r.; uważa, że wsparcie dostosowane do specyficznych potrzeb danego sektora ma decydujące znaczenie, jeżeli sektor kultury i sektor kreatywny mają skorzystać z pożyczek udzielanych z EFIS;
383. ponownie podkreśla poparcie dla niezależnych relacji w mediach na tematy europejskie, które należy umożliwić zwłaszcza poprzez udzielanie pomocy budżetowej przeznaczonej dla sieci telewizyjnych, radiowych i internetowych; z zadowoleniem przyjmuje utrzymanie dotacji dla Euranet+ do 2018 r. oraz apeluje do Komisji o znalezienie bardziej zrównoważonego modelu finansowania tej sieci;

Wolności obywatelskie, sprawiedliwość i sprawy wewnętrzne

384. przypomina, że w 2016 r. intensywnie korzystano z instrumentów szczególnych, by reagować na sytuację humanitarną, w jakiej znalazły się osoby ubiegające się o azyl w Unii, oraz że istnieje zatem ryzyko, iż kwota pozostała do końca bieżących WRF może być niewystarczająca, by reagować na niespodziewane zdarzenia, które mogą wystąpić przed 2020 r.; zwraca się do Komisji, by rozwiązała ten problem o charakterze strukturalnym w następnych WRF oraz by odpowiednio poinformowała Parlament;
385. nawołuje do opracowania spójnej i systematycznej strategii o wyraźniejszych, silniejszych i długoterminowych priorytetach politycznych i operacyjnych dla ochrony praw i wolności podstawowych, przy jednoczesnym zapewnieniu skutecznego jej wdrożenia także dzięki przyznaniu wystarczających środków finansowych na ten cel;

Prawa kobiet i równouprawnienie płci

386. podkreśla, że równouprawnienie płci powinno być zapewnione we wszystkich obszarach polityki; z tego względu ponownie apeluje o włączenie sporządzania budżetu z uwzględnieniem aspektu płci do wszystkich etapów procedury budżetowej, łącznie z wykonaniem budżetu i oceną jego wykonania;

⁽¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1288/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r. ustanawiające „Erasmus+”: unijny program na rzecz kształcenia, szkolenia, młodzieży i sportu oraz uchylające decyzje nr 1719/2006/WE, 1720/2006/WE i 1298/2008/WE (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 50).

387. wyraża ubolewanie, że linie budżetowe w ramach programu „Prawa, równość i obywatelstwo” na lata 2014–2020 nie określają zasobów przypisanych do poszczególnych celów programu związanych z równouprawnieniem płci; z zadowoleniem przyjmuje fakt, że w 2016 r. sieć „Kobiety przeciwko przemocy” i Europejskie Lobby Kobiet otrzymały dotacje w dziedzinie zwalczania przemocy wobec kobiet oraz równości płci;
 388. ponawia wezwanie do utrzymania specjalnej linii budżetowej dla celu szczegółowego programu Dafne i zwiększenia środków nań przeznaczonych w celu odwrócenia spadku środków przeznaczonych na program Dafne w latach 2014–2020;
 389. wyraża ubolewanie nad faktem, że Europejski Fundusz na rzecz Inwestycji Strategicznych nie uwzględnia perspektywy płci, i podkreśla, że warunkiem skutecznego procesu ożywienia gospodarki jest rozwiązanie kwestii wpływu kryzysów na kobiety;
 390. podkreśla, że uwzględnianie aspektu płci to również jedna z podstawowych zasad AMIF; ubolewa jednak nad brakiem ukierunkowanych działań na rzecz równości płci wraz z konkretnymi liniami budżetowymi, pomimo ponawianych przez Parlament wezwań do uwzględnienia wymiaru płci również w polityce migracyjnej i azylowej;
 391. ponownie zwraca się o włączenie do zestawu wspólnych wskaźników rezultatu dotyczących wykonania unijnego budżetu wskaźników związanych z płcią, przy poszanowaniu zasady należytego zarządzania finansami, czyli zgodnie z zasadami oszczędności, wydajności i skuteczności;
 392. wzywa do oceny oddziaływania pod kątem płci w ramach ogólnych uwarunkowań *ex ante* w przypadku funduszy UE, a także do gromadzenia danych – zdezagregowanych w miarę możliwości według płci – dotyczących beneficjentów i uczestników;
 393. z zadowoleniem przyjmuje stosunkowo wyważony udział obu płci (52 % kobiet/48 % mężczyzn) w interwencjach w ramach EFS w 2016 r.;
 394. wzywa Parlament, Radę i Komisję, aby za pomocą załączonego do WRF wspólnego oświadczenia po raz kolejny zobowiązały się do zapewnienia równouprawnienia płci w kolejnych wieloletnich ramach finansowych, w tym do wdrażania sporządzania budżetu z uwzględnieniem aspektu płci oraz skutecznego monitorowania wdrożenia tego oświadczenia w rocznych procedurach budżetowych poprzez włączenie przepisu do klauzuli przeglądowej nowego rozporządzenia w sprawie WRF.
-